

Пам'ятайте
про
Україну!

СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XC

Ч. 72

ДЖЕРЗІ СІТІ І НЬО ЙОРК. ВІВТОРОК, 17-го КВІТНЯ 1984

ЦЕНТІВ 25 CENTS

JERSEY CITY and NEW YORK, TUESDAY, APRIL 17, 1984

No. 72.

VOL. XC.

МАЙНО УНС ПЕРЕСТУПИЛО 50 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ

САТЕЛІТИ СССР ТАКОЖ ВИСТУПИЛИ ПРОТИ ОРГАНІЗАТОРІВ ОЛІМПІЯДИ

Відень, Австрія. — Східноєвропейські комуністичні країни, сателіти Советського Союзу, також одна за одною виступають проти організаторів літньої Олімпіади в Лос-Анджелесі і перестерігають Адміністрацію президента Рональда Рейгана не використовувати Олімпіаду для своїх політичних цілей. Вони, подібно як советський Олімпійський Комітет, висловлюють свою турботу „зростанням анти-соціалістичної пропаганди“ що нею, мовляв, займаються „деякі засоби масової інформації ЗСА“ напередодні відкриття Олімпіади так, немовби вони хотіли заблюкувати приїзд атлетів із соціалістичних країн.

Досі, крім советського Олімпійського Комітету, виступили з протестом комітети Чехо-Словаччини, Македонії, Болгарії. Поки що вони не загрожують бойкотом Олімпійських Ігор.

Державний департамент у Вашингтоні дуже здивований протестами комуністичних країн, а особливо твердженням, що ЗСА не бажають допустити на Олімпіаду усіх атлетів, а тільки вибраних. Йдеться мабуть про відмову згаданого Департаменту на видачу візи одному із советських „комітетчиків“, який, як пізніше виявилось, є високим старшиною КГБ і якраз тут, як кажуть,

спостерігає, „закопана собою“. Советський Союз напевно хотів використати Олімпійські Ігри для своїх шпигунських цілей, враховуючи той факт, що в Каліфорнії сконцентрована комп'ютерна і ракетна індустрія, якою вже віддавна цікавиться Москва.

Чехо-словацька газета „Руде Право“ виразно і недвозначно про це говорить. Вона пише, що у ЗСА „вигорюється зумисне шпигування скероване на адресу соціалістичних країн та їхніх атлетів“. Тимчасом американська преса, яка не займала досі до цієї справи становища, взагалі не говорить про атлетів, про численних спортсменів, які приїдуть до Лос-Анджелесу вже в червні і липні ц.р., а про справжніх шпигунів, яким американські розвідки органи доказали причетність до шпигування.

У сателітній пресі висловлюється також застереження, що американські урядові і олімпійські речники „надають багато свобод імміграційним, релігійним та іншим групам для ведення психологічної пропаганди серед атлетів і влаштування антисоціалістичних маніфестацій“, — кажуть речники сателітних держав, які все були дуже вражливі на акції політичних іммігрантів.

У СВІТІ

ТУРЕЦЬКИЙ ГОРОЖАНІН, що мав допомогти Мехмету Алі Аджі в атентаті на Папу Івана Павла II у 1981 році, піддався італійській поліції після того, як його видалили із Західної Німеччини. Він приїхав до Риму з Мюнхену в товаристві двох міжнародних агентів Інтерполу. Його помістили у в'язницю. Італійський уряд пошукував за ним підозрілих, що він допоміг атентатчиків у виробленні фальшивого паспорта, на який він мів подорожувати по Європі та приїхати до Італії.

СОВЕТСЬКИЙ УРЯД відбуде дводенні наради для реорганізації шкільництва і призначив на це 11 мільйонів рублів, з того 3,5 мільйона рублів річно призначено на підвищення платні для учителів. Нові плани, які будуть опубліковані окремим законом „п'ятиріччя“, мають на цілі змінити початок навчання з 7-го року життя на 6-й, як також зміцнити навчання комуністичної ідеології і поставити більший націск на працю. Як заявив К. Черненко, нова п'ятирічка має підняти не так рівень навчання, як економічний стан країни.

З БОГОТИ, СТОЛИЦІ КОЛЮМБІЙ ПОВІДОМЛЯЮТЬ, що поліція викрила тайні лабораторії, в яких прокомуністичні повстанці „процесували“ кокаїн для розповсюдження по світі. У зв'язку з викриттям цих лабораторій колумбійська поліція арештувала 20 осіб. Поліція конфіскувала 22,000 фунтів кокаїну на вартість 1,2 мільйона дол., згідно з офіційною американською амбасадором Луїса Тамбса, в Боготі.

ГОЛОВНОКОМАНДУЮЧИЙ військами у Нікарагуа Джон Квандра Ляяко заявив, що в атаках Нікарагуа немає вже ніяких підводних мін. Ті мін, що їх заложено за поміччю, як кажуть, американської розвідки, знищили 12 різних суден, в тому советських, японських і голландських.

МОЛОДА ЖІНКА зі Східної Німеччини втекла із Кабулу до Пакистану, мандруючи горами п'ять днів, з наміром прохати азилу в Західній Німеччині. Вона заявила, що вже давно хотіла утекти до Західної Німеччини, але не було можливості там перейти границю. Тому вона зголосилася на студії в Афганістані і день перед тим, як їй треба було повернутися додому, вона при допомозі афганістанських повстанців та разом з ними горами передісталася до Пакистану.

УРЯД ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ЗАБОРОНИВ вивозити всім хемікалії до Іраку та Ірану, щоб тим запобігти дальшій продукції нервового газу, до якого ті хемічні середники потрібні. Хоча міністерство торгівлі не подас, що у 1983 році продавали такі хемікалії до Іраку та Ірану, останнього тижня міністерство подало, що такі в останньому році продано Іракові 38,000 кілограмів трійливого фосфату враз із двома іншими хемічними продуктами, які продано до Ірану.

ВИСОКИЙ УРЯДОВЕЦЬ АМЕРИКАНСЬКОГО Державного департаменту Річард В. Мірфі вийхав до Єгипту, щоб там перемовинувати з президентом Госні Мубараком і іншими представниками арабського світу, які щораз більше занепокоєні боротьбою між Іраном та Іраком та тими формами, що ця війна прибирає. Тепер вийшла від президента Мубарак нова концепція на закінчення цієї понад трирічної війни і вона була предметом розмов із представником американського уряду.

СОВЕТСЬКИЙ УРЯД БУДЕ БУДУВАТИ НОВУ залізничну лінію в північно-східному Сибірі. Нова лінія довжиною 520 миль буде сполучати місто Якутск з лінією Байкал-Амур і має бути помічною для вивозу заліза і золота з копалин, що знаходяться в Якутську.

ГОЛОВНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ УНС ВІДБУВ ЧЕРГОВІ НАРАДИ

Джерзі Сіті, Н.Дж. — Майно Українського Народного Союзу, яке з кінцем минулого 1983 року вже „добігло“ до 50 мільйонів доларів, бо виносило точно 49,750,395 дол., з кінцем лютого цього 1984 року, отже майже щодня точно у 90-річчя цієї найстаршої і найбільшої української установи в Новому Світі, досягнуло і переступило „круглу“ суму і виносило 50,150,000 доларів, — поінформувала Уляна Дячук, головний касир УНС, на чергових нарадах його Головного Екзекютивного Комітету, що відбулися тут у власних приміщеннях минулої суботи, 14-го квітня.

Ці свої наради ексекютивні урядові попередили поїздки до Савт Бавнд Бруку, Н.Дж., та участю у заупокійній св. Літургії, яку відправив там у церкві св. Андрія Первозваного Блаженніший Митрополит Мстислав у сослужінні духовенства під час похорону св. п. маестра Григорія Кистастого.

У нарадах взяли участь: головний предсідник д-р Іван Фліс, який ці наради відкрив і ними провів, заступники головного предсідника д-р Мирон Курпак і Глорія Пашен, головний секретар Володимир Сохан, головний касир Уляна Дячук та головний організатор Степан Гавриш. Головний директор УНС для Канади сенатор Павло Юзик виправдав свою неприємність.

На початку наради вислухано звіт Марії Воробій з Міністерського університету, яку Екзекютивна заанжувала для виготовлення індексу „Свободи“ від початку її появи. М. Воробій давала докладові висношення до приготованого нею на письмі подрібного проекту такого індексу та звіт про її домовлення з Екзекютивом.

Поважна частина запроєктованої праці буде завершена вже до кінця цього року. Всі учасники наради були одногласні в тому, що відповідний індекс „Свободи“ є дуже на потребу і він цілком певно також причиниться до поважного збільшення кількості магістерських і докторських дисертацій на тему українського поселення в Америці.

Черговою справою на порядку наради були звіти, що їх традиційно започаткувала головний касир У. Дячук, поінформовавши насамперед про нові інвестиції у вартісних паперах та гіпотечних позичках які схвалені.

Звіт головного касира

Рік 1983 закінчено в Українському Народному Союзі майном у висоті 49,750,395 дол., а вже з кінцем лютого 1984 року це майно досягнуло суму 50,150,000 дол., — ствердила на початку свого звіту У. Дячук.

Зріст майна УНС за 1983 рік дав суму 1,870,968 дол., тобто на 592,403 дол. або на 46 відсотків більше, чим рік раніше.

Інвестиції принесли пересічні відсотки у висоті 8,31, виказавши зріст на 0,71 відсотка.

Всіх приходів, — звітувала далше У. Дячук, — було 9,309,663 дол., тобто на 2,162,496 дол. більше чим попереднього року. Сума всіх одержаних вкладок виносилася 2,936,125 дол., на 46,875 дол. менше від суми з 1982 року.

Відсотки від інвестицій досягнули суму 4,073,097 дол., виказавши за рік збільшення у висоті 388,561 дол. Корпорація Дому УНСОюзу виплатила відсотків на суму 710,000 дол., що рівняється 84 відсотка від позички УНСОюзу.

Усіх видатків було на суму 7,438,694 дол., тобто на 291,527 дол., або на 4,07

відсотків більше, як рік раніше.

Дивіденду членам виплачено на суму 735,293 дол., що є на 161,271 дол. більше від суми, виплаченої у 1982 році. На виготовлення публікацій, на стипендії і дотації виплачено суму 118,009 дол. Грошових зворотів було на суму 468,600 дол., тобто на 26,903 дол. менше від суми, виплаченої у 1982 році. Сума, виплачена на помертні допомоги досягнула 771,152 дол., що не різнилося багато від суми з 1982 року.

Вкладки за два перші місяці 1984 року дали 60,539 дол., або на 22,838 дол. більше, чим рік раніше. Інвестиції дали суму 513,372 дол. менше як в 1983 році тому бо Корпорація Дому не виплатила УНСОюзу частини відсотків.

Досі в 1984 році виплачено більше грошових зворотів і помертних виплат, як у тім самим часі попереднього року. „Свобода“ мала прибутків на суму 1,065,664 дол., що є на 56,746 дол. менше, чим рік раніше. Також видатки були менші на 63,816 дол. УНСОюзу виплатив „Свободі“ суму 645,000 дол. для збереження видавничого. Зріст видатків на пошту і матеріали, який існував від року, у 1983 році не повторився, а радше їх було менше. Сума поштових оплат зменшилася на 78,435 дол., а за матеріал на біля 25,000 дол. Зросли на 15,780 дол. оплати за неправу машин.

Союзянка мала прибутків з підприємства на суму 590,289 дол., а даліших 107,000 дол. перелетіло від УНСОюзу. Видатків було на суму 690,172,78 дол. Крім цих видатків, зв'язаних з підприємством, на основний ремонт видано даліших 27,571,49 дол.

Корпорація: Дому одержала всіх чиниш на суму 2,235,567 дол., що є на 106,285 дол. більше, як одержано в 1982 році. Усіх видатків було на суму 2,314,910 дол., або на 29,832 дол. більше. Виплачено відсотків на суму 1,184,491 дол. у пересічному 10,6 відсотка власникам боргових зобов'язань, та 8,4 відсотка УНСОюзові за його позичку.

За три місяці 1984 року одержано чиниш на суму 577,960 дол., що є на 29,316 дол. більше, як в тому самому часі 1983 року. Усіх видатків було на суму 265,681 дол.

Велику частину праці, зв'язану з управлінням будинку, від 10 років поносив УНСОюзу. З цим роком платні кількох працівників, які виконують більшість праці для будинку, перенесено до виплат з фондів будинку. Сума позички УНСОюзу залишилася у висоті 8,000,000 дол., а на боргових зобов'язаннях від членів є сума 4,711,185 дол., — закінчила свій звіт У. Дячук.

Звіт головного секретаря

Секретарі відділів та організатори принадали в 1983 році 2,145 нових членів, в тому 673 в департаменті молоді, 1,088 в департаменті дорослих та 384 з грамотами акцидентного забезпечення, — ствердив на початку свого звіту головний секретар В. Сохан.

В порівнянні з попереднім роком було приєднано в 1983 році на 338 членів менше. Втрати членства за 1983 рік були менші, як у 1982 році: суспендованих було 24 (у 1982 році 34), 1,121 член вибрав передчасно грошовий зворот (1,257 у 1982 році), 861 грамота дозріла до виплати вивільнення (965 було у 1982 році), за 1,000 грамот закінчено платність вкладок (1,250 було в 1982 році), та 893 члени померли (908 померло у 1982 році).

331-м грудня 1983 року (Продовження на ст. 5)

ЩОБ ЗЛОЧИН УЖЕ НІКОЛИ НЕ ПОВТОРИВСЯ!

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО ЕКЗЕКУТИВНОГО КОМІТЕТУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

До ВШ. Членів Українського Народного Союзу:

Союзівці! Із багатьох повідомлень і закликів у ваших пресових органах: щоденникові „Свобода“ і англомовному „Українському Тижневику“ вам уже відомо про законопроект ч. 4459 у Палаті Репрезентантів та ч. 2456 у Сенаті ЗСА, що їх зголосили конгресмени Джеймс Флоріо і сенатор Білл Бредлі, оба зі стеїту Нью-Джерзі, в якому заінкорпорований наш УНСОюзу. Оба ці законопроекти, що їх зголосили згадані законодавці і ініціативи і на прохання заінкорпорованої також у стеїті Нью-Джерзі нашої організації, відомої під назвою Американці в Обороні Людських Прав в Україні, передбачають створення окремої Конгресової комісії для розгляду справи організованого комуністично-московськими окупантами Великого голоду в Україні в роках 1932-33, жертвою якого впадо шонайменше сім мільйонів українців — дітей, жінок і чоловіків. Праця цієї Конгресової комісії проходила б на кошт Уряду ЗСА і висліди цієї праці були б опісля на кошт Уряду ЗСА опубліковані.

Текст цих законопроектів та необхідні для їх схвалення заходи були опубліковані в наших пресових органах, зокрема в нашому „Українському Тижневику“ з датою неділі, 1-го квітня.

Ваш Головний Екзекютивний Комітет зі свого боку зробив уже багато чого, щоб допомогти в цій благородній акції, яку започаткувала та яку веде організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні із своїм координатором Ігорем Ольшанівським та секретарем Іваном Ориняком у провіді. За підписом головного предсідника д-ра Івана Фліса вислано вже сотні листів до всіх законодавців, конгресменів і сенаторів, з переконливими проханнями про їх голос у користь створення пропонованої Конгресової комісії та використано ряд організаційних і особистих зв'язків у користь цієї акції. Кожному законодавцеві вислано теж видану коїтом УНСОюзу книжечку „Великий голод в Україні: невідомий голокост“, що її зладили редактори „Українського Тижневика“.

Закликаємо гарячо всіх наших членів листами до своїх законодавців у Конгресі ЗСА та доступними для кожного його зв'язками впливати на схвалення згаданого законопроекту, розгляд якого у відповідних комісіях і опісля на пленумі обох Палат Конгресу повинен відбутися вже в короткому часі.

І ще одне: ця дуже нам на потребу акція, яку веде згадана організація Американці в Обороні Людських Прав в Україні при значній допомозі УНСОюзу та його публікацій вимагає поважних фондів, що ця організація може зібрати тільки з наших добровільних пожертв. До цих пожертв закликаємо усіх вас, членів УНСОюзу, які вже так багато разів у нашій історії давали приклад такої жертвенності. Пожертви для організації Американці в Обороні Людських Прав в Україні звільнені від оподаткування і їх вислати на адресу: Americans for Human Rights in Ukraine, 43 Midland Place, Newark, N. J. 07106.

Союзівці!

Тільки свідомість та постійна пригадка кожного злочину може довести до того, щоб він уже ніколи не повторився.

Тільки постійна пригадка найбільшого злочину комуністично-московського гнобителя України, що ним був організований тим окупантом Великий голод в 1932-33 роках, зокрема пригадка такою найбільш авторитетною і компетентною в світі установою, як нею є Конгрес З'єднаних Стеїтів Америки, може рішально причинитися до того, щоб такі і подібні злочини не продовжувалися і не повторювалися та щоб жертва життя заморених голодом мільйонів українців не була даремна!

Квітень 1984 р.

Головний Екзекютивний Комітет
Українського Народного Союзу

Іван О. Фліс, головний предсідник, Мирон Б. Курпак, заступник головного предсідника, сен. Павло Юзик, головний директор для Канади, Глорія Пашен, заступниця головного предсідника, Володимир Сохан, головний секретар, Уляна М. Дячук, головний касир і Степан Гавриш, головний організатор.

Українські писанки руками не-українців

Фінікс, Аріз. — Недільне видання місцевого щоденника „Арізона Ріпаблік“ з 1-го квітня 1984 року подало обширну статтю, прикрашену знімками та рисунками символів українських писанок, пера Сузан Дорфлер. У статті точно подано історію і значення поодиноких символів, які знаходяться на писанках, а при тому історію українських великодніх звичаїв, передусім священних пасок та інших харчів, а в тому яєць в часі, Великодньої Утрні.

Найцікавіше однак у цій статті це інформація, що ентузіасткою писанок українських писанок, за почином якої появилася стаття

враз з ілюстраціями, — є не українка, а американка Бутс Джордж. Вона, сама малює і проскладає зобразів на тканинах, перебуваючи з мужем три роки у Західній Німеччині, а конкретно в Берліні, подружжя з українкою і від неї не лише навчилася писання писанок, але познайомилася з історією і значенням давніших часів.

Повернувшись до Арізони, Б. Джордж дала пильно малює писанки та навчає того мистецтва інших.

ТЕРОРИСТИЧНІ АКЦІЇ ПРОТИ ДИПЛОМАТІВ ЗСА ЗРОСТАЮТЬСЯ

Вашингтон. — Речники Державного департаменту неодноразово заявляють, що терористичні акції різних груп на американських дипломатів в світі збільшуються і Уряд ЗСА застановляється над зміцненням охорони дипломатичних представників.

В неділю, 15-го квітня ц.р., загинули два дипломати ЗСА в африканській державі Намібії від вибуху бомби, яку правдоподібно терористи підклали під газелинову станцію. Вони знаходилися в урядовому від'їзді в повинні були взяти участь у розмові між представниками Анголі і Південної Африки. Генеральний адміністратор Намібії Віллі ван Нікерк заявив, що під час вибуху, який майже цілковито знищив газелинову станцію, загинув також один автохтон, чорний африканець, і поліція досліджує тепер чи кривд вин не був спричинений атентатом на американських дипломатів.

Загально однак припускають, що терористичний акт проти американців виконала організація СВАПО, яка має свої відпаві бази в Анголі і отримує підтримку не тільки від прокомуністичного ангольського уряду, але також безпосередньо з СССР і його сателітів. СВАПО веде боротьбу вже понад 17 років. Деякі західноєвропейські дипломати наївно думають, що терористичний акт не був скерований проти американців, а вони знайшлися в тій хвилині на станції, яку терористи, як виглядало, намагалися знищити.

Прізвища забитих дипломатів ще не подано до загального відома, бо Державний департамент мусить повідомити наперед їхні родини, але припускають, що це були репрезентант ЗСА в Намібії і його військовий дорадник. СВАПО не призналось до виконання атентату, але обставини у яких загинули американці і цілі до яких вони змагали в співі з Анголою і Південною Африкою, ніяк не вкладаються в рамки цієї терористичної організації.

Також агентством Юнайтед Пресс Інтернешнел, повідомляючи про звільнення американського професора Френка Реріа і французького архітекта Крістіана Джуберта, які перебували в поволі ливанських шіітів понад два місяці часу, повідомило про плановані атентати ливанськими і іранськими терористами проти дипломатів ЗСА в арабських країнах. Покищо немає жадних нових інформацій про долю політичного секретаря американської амбасаді в Бейруті Вільяма Баклі і Джеремі Левіна, який був керівником сітки Кейбл Ньюз в Ливані.

Державний секретар Джордж Шульц і його найближчі співробітники застановляються тепер над питанням, який гарантував би максимальну охорону для дипломатів ЗСА і їхніх родин.

В АМЕРИЦІ

АМБАСАДОР З'ЄДНАНИХ Стеїтів Америки до Об'єднаних Націй Джін Киркпатрик обвинуватила в Раді Безпекі ОН Нікарагуа за те, що уряд сандіністі продовжує атакувати своїх сусідів і тому немає нічого дивного, що вони пригрозують до оборони перед своїм агресивним сусідом. Більше того, — заявила Киркпатрик, — уряд Нікарагуа вислав до немарксистських країн в Центральній Америці своїх агентів, які, діючи потаємно, пригрозують підірвати і повстанські групи і поставити їх зброєю й іншим військовим матеріалом, що його у великій кількості доставляють до Нікарагуа Советський Союз і Куба. Вона категорично відкинула скаргу Нікарагуа до Міжнародного Суду, як безпідставну і базовану на пропаганді, яку комуністичний світ веде тепер проти ЗСА. Свої обвинувачення Киркпатрик повторила під час виступу на конференції адвокатів в Нью Йорку і цю промову в дипломатичних колах вважають основною відповіддю Адміністрації на критику політики в Центральній Америці.

КОЛИШНІЙ ПРЕЗИДЕНТ Річард Ніксон, який продав свої спогади про його президентуру і перебування в Білому Домі для телекомпанії Сі-Бі-Ес за 500,000 доларів і ці його „спогади“ були вже частинно використані у двох передачах, критикує тепер покійного президента Ф. Кеннеді, що він, мовляв, був жорстокою людиною і дозволяв підслуховувати всіх осіб, які були невинді чи шкідливі для нього чи Демократичної партії. „У його президентській імперії“, говорить Р. Ніксон, підслуховували навіть кореспондентів, які працювали над матеріалами про артистку Мерілін Монро. Інтерв'ю з Ніксоном про Дж. Кеннеді було передане у програмі Сі-Бі-Ес „60 хвилин“. Він також жалде, що дозволив своєму віцепрезиденту Спіро Егню зрезигнувати в 1973 році, бо в порівнянні до інших його злочин був малий. Ніксон згадує також про брата Дж. Кеннеді, Роберта, генерального прокуратора, якому брат-президент дозволив все робити в ім'я безпеки країни, хоч Ніксон дуже сумнівається чи це дійсно було роблене в добрій вірі.

ДЖЕРАЛД КЛЕЧКА, демократ з Висконсину, був запризначений в Палаті Репрезентантів і формально займає місце колишнього впливового конгресмена Клементя Заблоцького, який помер у Вашингтоні минулого року. Його каденція триватиме дев'ять місяців, а потім він муситиме змагатися за місце в Конгресі у звичайних виборах.

ПРЕЗИДЕНТ НАЙБІЛЬШОЇ американської профспілки АФЛ-КІО Лейн Киркленд побоюється розколу у профспілці з приводу поспішної підтримки профспілкової ради для одного з демократичних кандидатів Волтера Мондейла. Симпатиків Республіканської партії і прихильників сенатора Гері Гарта і проповідника Джессі Джексона сильно критикують провід Американської федерації праці — Конгресу індустріальних організацій за її поспішну і нерозважну політичну стратегію. Більшість поміркованих профспілкових діячів вважають, що профспілка повинна задержати нестримність і не мішатися до передвиборчої кампанії. В протилежному випадку вона все матиме ворогів.

НЕГРИТАНСЬКИЙ ПРОПОВІДНИК, один з кандидатів на президента від Демократичної партії, явиваючи реторику таємної організації „Чорні пантери“ у своїй передвиборчій кампанії, може, своєю неперевершеною активністю і згуртуванням біля себе великого числа молодих негритянських активістів, змусити Крайовий комітет Демократичної партії висунути його як одного з перших кандидатів на віцепрезидента і до цього він мабуть змагає, — кажуть політичні спостерігачі. Цю думку поділяє інший негритянський активіст Елдрідж Клівер, організатор колись дуже рухливої групи „Чорні пантери“.

СВОБОДА **SVOBODA**
Українська щоденна газета
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

Subscription: 1 year — \$40.00, 6 months — \$22.00, 3 months — \$12.00
UNA members \$1.25 a month. Change of address — \$1.00. Make check or money orders payable to "Svoboda".
Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" • P.O. Box 346 • Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не несуть відповідальності за зміст. Редакція застерігає собі право вилучати матеріали, які не відповідають загальному характеру газети. Незадоволення матеріалів повертається тільки тоді, коли автор собі це виразив застеріг, допущивши за адресою газети з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік \$40.00, на півроку — \$22.00, на 3 місяці — \$12.00. Для членів UNA \$1.25 місячно. За кожну зміну адреси — \$1.00. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Закріплення совєтської окупації в Афганістані

Цього року в грудні буде вже п'ять літ від часу мілітарної інвазії і захоплення Афганістану совєтськими збройними силами. Тому, що в гористих околицях цієї країни афганські повстанці ведуть далі збройний опір проти совєтського окупанта, у західному світі утверджується загальне переконання, що совєти "застаріли" в Афганістані і що раніше чи пізніше вони будуть змушені заборитися з цієї азійської країни.

Цілком протилежні погляди в цій справі виявив професор Колумбійського університету Зальмей Халільзад в статті "Московський кулак над афганцями", що недавно була поміщена в "Нью Йорк Таймс".

За ці останні роки зуміла Москва зорганізувати сильну, 20,000-ну афганську таємну поліцію — сили безпеки, яку називають "Хад", і яка є всецільно під контролем КГБ. Це ці органи безпеки, які в першу чергу винищують афганських повстанців. Це бо афганці вбивають афганців. Є ще т. зв. "революційні гвардії", які патрулюють по містах; на провінції, це бо по афганських селах, де т. зв. "родова міліція", це бо озброєні відділи з різних ісламських племен. Усю поліцію дуже добре оплачує маріонетковий уряд.

Совєти теж переорганізували 30,000-ну афганську армію, яка є на послугах совєтської окупаційної команди. Всі ці збройні сили мали знищити понад 500,000 афганців. Совєтська окупаційна армія в числі 100,000 втратила біля 10,000 осіб, це бо по 2,000 кожного року від часу окупації. Щоб зменшити втрати в людях, Москва дуже часто користується літаками для нищення партизанських відділів.

Совєти і їх місцеві квіслінги вправді не контролюють цілої території Афганістану, однак Москва зробила великий поступ у "совєтизації" країни. Москва всецільно контролює економічне життя країни, особливо експлуатацію нафтових і газових продуктів. Афганістан має ряд шляхів зі Совєтським Союзом, що уможливило постійну й швидку комунікацію.

Москва також збільшила наукові і культурні зв'язки з Афганістаном. Біля 10,000 молодих афганців перебуває тепер на студіях в СССР і сателітних країнах Східної Європи, і навіть коли б тільки половина з тих студентів по поверненні до Афганістану залишилася вірна комунізму, Москва матиме сильну підтримку в тих людях після закінчення їхніх студій.

Західний світ уже при звичався до совєтської окупації Афганістану, і багато американських союзників натискають на американський Уряд, щоб він згадний свою критику Совєтського Союзу за окупацію Афганістану. А час, як бачимо, працює в користь Москві.

З консолідацією совєтської окупації Афганістану посилюються шантажі СССР супроти Пакистану, який є ворожо наставлений до Совєтського Союзу, як і до його загарбання Афганістану. Вже тепер є помітний натиск Москви на Пакистан, щоб його правління визнало уряд Бабрака Кармала.

Кремль почувається настільки певним свого положення в Афганістані, що починає будувати летища в Долині Гельманд, поліпшуючи тактичний доступ Арабського моря та до Гормузської протоки. Тим більше перед Америкою відносно Афганістану — важливі і відповідальні завдання.

Опір афганських повстанців — це єдина під цю пору сила, яка перешкоджає росіянам в повній совєтизації окупованого Афганістану. Але цей афганський рух спротиву має великі слабкості і недомогання: повний хаос, дисорганізація, брак зброї і іншого потрібного випосаження та, що дуже важливе, відсутність визначного союзника за кордоном.

Професор Халільзад переконаний, що американська допомога в повній координації з Пакистаном могла б спричинитися до збільшення ефективності цього руху. Західні демократії, Китай та країни над Перською затокою повинні мати активний голос в справі допомоги анти-совєтським повстанцям. Така скоординована дія може не доведе до евакуації з Афганістану, але може скріпити оборону залишених на свої сили афганських повстанців проти совєтських загарбників їхньої країни.

Король Йорданії Гусейн, який, як відомо, недавно відвідував З'єднані Штати Америки і зустрівся тут з президентом Роналдом Регеном і його найближчими співробітниками, відмежувався від американської концепції замирення на Близькому Сході і заявив, що Уряд ЗСА не може бути посередником у конфлікті між арабськими державами й Ізраїлем, бо він, Уряд, занадто заангажований по стороні Ізраїля.

Заввага Йорданського короля викликала була не то констернацію, не то подив у Вашингтонських колах, зокрема в Державному департаменті, який після розмови з Гусейном, мав намір продовжувати зацікавлену президентом Р. Регеном мирну політику, остаточною метою якої було піднесення мирового договору бодей декількох арабських держав, в тому числі Йорданії з Ізраїлем і визнання ними права ізраїльського народу на самостійне існування.

Йорданія в тому випадку мала відіграти провідну роль у допомозі розв'язки палестинського питання з огляду на відносно добрі відносини Гусейна з лідером Палестинської Визвольної Організації Ясіром Арафатом і провідниками менших палестинських фракцій, а також керівниками місцевих громад чи скупчень арабів на окупованих ізраїльськими арабських землях.

Як відомо, концепція Р. Регена передбачала створення окремої палестинської одиниці, тобто самостійної території у федерації з Йорданією, принаймні на початку самоуправу палестинців, які у фракційному розділенні ледве чи дали б собі самі раду. Де мала б бути така територія? На західному березі ріки Йордан і в проміжку Гази. Тут, на захопленні Ізраїлем колишніх арабських земель почалася справжня трудність у розв'язці палестинської проблеми і виявилася непопулярність концепції З'єднаних Штатів Америки: Король Гусейн у роз-

Володимир Левицький

КЛОПОТИ ЗСА НА БЛИЗЬКОМУ СХОДІ І З ГУСЕЙНОМ

мови з кореспондентом газети "Нью Йорк Таймс", витяги з якої передрукували численні наші американські газети, проголосив, можна б сказати, відмову Йорданії, а тим більше й інших екстремних арабських держав, від американського плану і цілком відмежувався від недавнього встановлення між ним і Р. Регеном політичних принципів на Близькому Сході. Більше того, він заявив, що Ізраїль знаходиться на арабських землях і існує тільки завдяки великій американській мілітарній і економічній підтримці. Ця співпраця ЗСА з Ізраїлем, на думку Гусейна, сягає так далеко, що викликає враження несовби Вашингтон знаходився під диктатом Єрусалиму, а, розумово беручи, повинно б бути навпаки.

У такому контексті укладу сім і перевазі симпатій Америки до Ізраїля, — каже король Йорданії, — неможливо собі уявити, щоб араби сідали за один стіл з ізраїльцями до переговорів до часу, поки триватиме така несприятлива для арабів ситуація. "Він поставили на ізраїльську карту і тому політика ЗСА на Близькому Сході ніколи не матиме успіху", — заявив Гусейн, виявляючи глибоке зазурювання і неспокій розвитку подій в Лівані, Сирії та багатьох інших країнах арабського світу, не говорячи вже про воюючі між собою Ірак з Іраном.

Американський журнал "Нешенел Рев'ю" також висловив свою думку до цієї справи, навіслювавши у числі з 20-го квітня становище Гусейна. Журнал пригадує про колосальну матеріальну допомогу ЗСА для Ізраїля, яка не тільки викликає заздрість в інших, арабських державах, але змичнює ізраїльський "аргумент", що проблема палестинців — це не земля, не територія, а kwestія народу,

якому, без сумніву, належить самоуправа. Але і тут палестинці діляться на дві категорії, — каже Гусейн, — на "добрих і лояльних", на тих, які живуть сьогодні в межах Ізраїля, і тих, які ведуть відважну боротьбу за встановлення території і влади для палестинського народу. "Нешенел Рев'ю" пише, що Ізраїль був залишений надійним альянсом і заприязненою із ЗСА державою на Близькому Сході і, як така, вона повинна бути визнана більш формальною через прийняття відповідного законопроекту в обидвох палатах Конгресу та на форумах міжнародних організацій, а її суверенітет повинні гарантувати принаймні країни вільного світу. Навіть Єрусалим повинен бути визнаний де факто столицею цієї держави й інтегрований до ізраїльської території, але Вашингтоніві кінцево треба визначити ізраїльських лідерів, щоб вони звільнили проміжок Гази і західного берегу ріки Йордан для цього, щоб там створити територію для палестинців, яким така територія без сумніву належить.

Кожного року, — пишеться у згаданій статті, — ЗСА дають 2,5 білиона доларів військової і 250 мільйонів економічної та іншої допомоги, для Ізраїля. І ця сума повинна бути виставленою для того, щоб Президент цієї держави, чи кандидат на президента в цьому році, мали сміливість сказати відкрито ізраїльцям, що вони своєю політикою і своїми мілітарними акціями не шкодили американській політичній стратегії на Близькому Сході і не ставили ЗСА у незручне положення з якого Вашингтон виходить із надзвичайним престижем.

Із настороженістю треба б поставитися до пропозиції Гусейна щодо участі Совєтського Союзу у перемовинах про замирення на Близькому Сході, бо, мова-ля, СССР є приятелем і союзником Сирії так, як ЗСА є союзником Ізраїля. Очевидно, державний секретар ЗСА Джордж Шульц в першу чергу і інші американські відповідальні урядові речники спершу дуже здивувалися таким становищем Гусейна, який ні словом не згадавав про свої приховані думки і плани під час перебування і розмов у Вашингтоні в лютому ц. р. Шойно тепер виходять на денне світло деякі справи, про які не згадували речники Уряду, ані засоби інформації. Гусейн, наприклад, домагався від президента Р. Регена, щоб на форумі ООН підтримати резолюцію, яка вимагає від Ізраїля негайного звільнення Гази і західного берега та припинення політики поселення ізраїльтян на цих землях. Іншою, децю прихованою справою, були намагання Гусейна схилити ЗСА до безпосередніх переговорів з представниками Палестинської Визвольної Організації Ясіра Арафата.

Єдиною надією на покращення ситуації і відносин між ЗСА і Йорданією є те, що дотеперішній Уряд, контрольований республіканцями, залишиться ще на чергових чотири роки. Він має вже готову концепцію розв'язки палестинської проблеми і встановлення миру на Близькому Сході. Невідомо, як в цьому відношенні поступатимуть демократи, бо з дотеперішніх, несповнажних, дуже часто підлабузливих і нерезультативних виступів Волтера Монделла і сен. Гері Гарта, тяжко зорієнтуватися, яка буде політика демократів у цьому районі світу. Але якщо вона не була барбарською фактор мусить бути врахований, бо інакше ЗСА опиниться в цілковитій ізоляції і, як каже Гусейн, "сядуть на міліну", а в крайньому випадку ініціативу на Близькому Сході переберуть в свої руки комуністсько-московські імперіалісти та їхні васали, чого треба б Вашингтону остерігатися.

Закінчення на 5

Юрій Гасцький

Британці у козацькій війську

Українські науковці в різних публікаціях звертали увагу на чужинців, які служили в козацькому війську на Запоріжжі або в Гетьманщині. Такі праці є про сербів, вірменів, грузинів, лотвишів, греків, поляків, білорусів, росіян і циганів. Менше знаємо про західних європейців — хоч вони також знаходилися між козаками. Тут хочу звернути увагу на британців, а спеціально на шкоти, чи шотландців. В XVI до XVII століття багато шкотів мусило залишити свою батьківщину через релігійні та національні війни в Англії. Вони, звичайно, ставали наємними вояками і боролися за платню в різних чужинських військах. Деякі з них служили в Східній Європі і мали вплив на перебіг подій в Україні.

У реєстрі козацького війська Богдана Хмельницького з 1649 року знаходимо п'ять британців — з них чотири шкоти і один англієць. Вони звичайні реєстровані козаки порозкидані по цілій Гетьманщині — двоє на Правобережжі, а троє на Лівобережжі. Це Степан Іглен з III Київської сотні; Георгій Гоцмач з Бершадської сотні Уманського полку; Тиміш МекГрет з I Миргородської сотні; Федір Гершон з Лукомської сотні Полтавського полку та англієць Іван Бірн з Сенчанської сотні Миргородського полку. Ніякий з цих козаків не заважував на старшині і їхня доля невідома.

Однак напрошуються питання — звідки вони взяли? Знаємо з джерел, що під Замостям в грудні 1648 року на бік Хмельницького перейшли два відділи наємних вояків — один німецький, а другий шкотів. Іх речення служби полякам скінчилися і вони почали службу у Хмельницького. Можливо, що деякі з цих найманців залишилися між козаками, одружилися і вступили в Реєстр, як реєстрові козаки. Друга можливість, більше прозаїчна. Шкоти як купці жили в Польщі від початку XVI сторіччя. Вони мали свою корпоративну визнану польськими королями і займалися дрібною торгівлею між містом, а селом, шось так, як пізніше мандрівні крамарі під час Хмельниччини, вони вступили в козацьке військо і в ньому залишилися.

БІЛЛІ ГРЕГЕМ, євангелістський проповідник, заявив у розмові з кореспондентом, що він поважно застановляється над другою подорожжю до Совєтського Союзу, не зважаючи на те, що його заяву про відносини в СССР і "свободу" Церкви сильно критикували різні прошарки суспільства після його першої подорожі. 65-річний євангеліст заявив, що він отримав запрошення від Всесвітньої ради в СССР і керівництва Російської Православної Церкви. Запрошення було вислане, очевидно, в погодженні із совєтськими урядовими чинниками. Б. Грегем каже, що йому пропонують відвідати декілька місцевостей в СССР і виголосити там євангельські проповіді. Грегем, який свого часу називав комуністів "синами диявола", був зручно використаний совєтською пропагандивною машиною для поширення інформації на Заході про "свободу" релігії в цій офіційно атеїстичній країні, кажуть спостерігачі.

Закінчення на 5

Крім них напевно були інші. Довгий час приписувалося шкотське походження славному полковникові Максимові Кривоносові, хоч це неправдоподібно.

Наємні вояки знаходилися у всіх державах спеціально після закінчення першої європейської війни, а саме Тридцятилітньої Війни (1618-48). Хоч тут згадати трьох британців, які служили в польських і російських військах, а їх кар'єра була зв'язана з Україною. Патрик Гордон, шкот, в 1650 роках служив у шведській та польській арміях, а в 1661 році перейшов на службу російськи. В роках 1667-1686 перебував на Україні і командував в Чигирині під час облоги турками в 1678 році. Гордон разом з козаками генерального обозного Павла Животовського та російським гарнізоном оборонили міста два місяці. Він залишив шинний шоденник зі свого життя, який тільки частинно опублікований.

Другий наємник, це ірландський генерал Петро Лейс. В 1733 Лейс командував армією, що складалася з козацького корпусу під проводом генерального обозного Якова Лизогуба і інших частин. Лейс ходив в Польщу, щоб підтримати кандидатуру саксонського короля Августа III на польському троні. Також Лейс провадив частину армії, що складалася з козаків в турецькій війні 1736-39.

Останній з них — шкот Джеймс Кейт. Він разом з Лейсом та німцем Мініком командували російською армією проти турків в 1736-39. Під його проводом билася запорожська гетьманська козацька. В 1740 році він виволов функцію правління України, бо після смерті гетьмана Данила Апостола (1727-34) російська влада не дозволила на вибір нового гетьмана аж до 1750 року. Гетьманщиною правдива Матеросійська-Копелія під назвою Правління Гетьманського Уряду, а її головою в 1740 році був генерал Кейт.

У короткім огляді неможливо подати більше інформації про цих та інших британців, що служили в козацькому війську та в Україні. Однак треба звернути увагу на них, вони бо заслуговують на більшу увагу, зокрема в Північній Америці.

Д-р Святослав Шумський

ЛОС АНДЖЕЛЕС

ПЕРЕД ОЛІМПІАДОЮ

кращих змагунів і змагунів з країн усіх континентів, за зразком перших змагань античного Олімпу в старій Греції.

Беручи під увагу цей колосальний у своїй багатогранності проєкт, Лос Анджелес вже від довгого часу веде старанні приготування. Впарті з викінченням олімпійського басейну, модернізацію та відновлення стадіонів, ведеться акція придбання правничих спеціальностей призначення виключно за шоферами і провідниками для міжнародних атлетів і туристів. Коначним пререквізитом яких є знання мов, а також і вміння бути живим прикладом гостинності країни і міста. Всісподіваються гарної погоди і чистого повітря. Впарті з передолімпійсь-

кими приготуваннями починають "зникати" славні "графіті", яким, оздоблювали стіни домів, парканів та мостів "фрісбі", механічних генії", а на їх місця починають гарно виконані малюнки та змістовні композиції, які подекуди дають премію для зору різноманітності та відвертості увагу від монононості цементу та асфальту великого міста.

Майже всюди вже виставлено на продаж олімпійські сувеніри, де передусім відзначається своєю важливістю та твердістю постають "олімпійський орієнт" — офіційний символ щогорічної Олімпіади в ЗСА. Водночас з тим великим проєктом, сітка Ей-Бі-Сі готує 660-мілейний відеотеїп каблів, 64 ручних камер для

фільмування та 144 — великих студійних. Крім того живитиме 32 автомобілів "відео" — одиниці, — п'ять гелікоптерів, тисячі осіб обслуговує для їх транспорту з 12-ти відділених від себе готелів 800 авт. Кошти продукції становлять 100 мільйонів дол. Це є лише подані цифри однієї фірми, яка отримала право телевізійного пересилання, яке до речі коштує 225 мільйонів доларів. Крім згаданої сітки будуть присутні й інші, у більшості неамериканські компанії, які отримали на це право.

Отож, сподіваємось вітати у нашому Лос Анджелесі під час Олімпіади понад 1 мільйон гостей, а тому готелі, мотелі та навіть і приватні резиденції готуватимуться на велике "живо". А це тому, щодне зважаючи на усі намагання деяких радних міста включно з посадами, досвідчені не вдалося здобути більшості голосів

Закінчення на 5

Рената Бабак

ПРО ТВОРЦІВ КУЛЬТУРИ

Психологи режиму СССР дуже добре знають, що коли вони виштовхують українців з України, або розсилають їх по Росії, не дозволяючи їм жити на своїй землі, — а я маю на увазі творців національної культури: художників, письменників і композиторів, — то всі вони без рідної землі, природи і оточення вмирають творчо назавжди. Це є непереможний життєвий факт. І ті, хто за кордоном своєю батьківщиною, намагаються малювати картини, писати художню літературу і композувати справжню музику, часто творять бліді, безжиттєві і вимушені відбитки далекого і забутого минулого, буття, форую, яка не в силах відзеркалити живу Україну і її народ.

Ми, українці, які живемо тут, на Заході, є тільки маленькою частиною української нації, і якщо ми тут не будемо пропагувати творчості сучасних українських композиторів, які працюють у тяжких умовах диктатури в Україні, і, не зважаючи на це, створюють національну українську музику, зберігаючи і розвиваючи традиції нашої культури, то ми обкрадимо самі себе і не дамо пізнати вповні західному світові української культури. Ми є, так би мовити, малою гілкою, відірваною від великого дуба. Там, у ньому, є наша сила, в цілющих соках рідної землі і природи. І якщо хтось із композиторів в Україні часто-густо примушених написати якийсь твір на тему, яка нам ідейно не подобається, то адже такий його компроміс з режимом все ж дає творчості можливість творити, тобто написати багато творів справжньої національної української музики, розвиваючи її і тим самим гальмуючи процес намагання її русифікувати.

Не бойкотуючи, а підтримуючи цих творців культури тут, на Заході, виконуючи твори їхні раз-у-раз, ми не тільки популяризуємо нашу багату музичну культуру, як нічим не поступає перед світовою музикою, але гідно репрезентуємо і самі себе. Це ж не таємниця, що більшість сучасних українських композиторів — це мистці високої школи, і вони заслуговують на нашу підтримку; а вона — наша підтримка, в свою чергу допоможе їм там, бо, завдяки відомості їхніх прізвищ тут, ці мистці можуть отримати більше свободи для творчості під займанщиною. Все це дасть їм надихнення далі розвивати національну українську музику й менше навіть йти на компроміси.

Очевидно в Україні не кожний, хто компонує, — є творцем і виразником української культури, бо там існують і такі, що майже зовсім зрозійшлися, а в їхніх творах тільки слова залишилися українськими, а музика вже основана на засадах російського чи якого іншого народного мелосу. Але не про них тут мова. Кличу я ширити тих композиторів, які борються за збереження національної української культури і творять її, і зовсім-зовсім не заслуговують від нас на те, щоб їх відкидали, бож тоді відмовляємося ми від свого українського народу, від усієї української нації, яка там, а не тут.

Оця наша — не своя земля Україна, — вся до останньої крихітки землі є там, а не тут. І наша національна сила в творчості, яку народжувала і народжує ота наша земля.

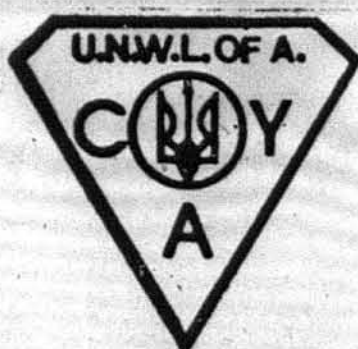
Так чи не слід же нам взяти як прапор їхню творчість і нести її гідно у великий, хоч чужий, але гостинний нам світ. А тут, на Заході, нам потрібні і народне мистецтво — і навіть легка музика — романтичні пісеньки, які зворушують серце і викликають слози смутку за втраченим далеким нашим рідом; але все на своєму місці і в свій час. Для внутрішнього життя потрібна навіть кабаретова творчість — але тільки справжнє високе мистецтво може вивести нас на світовий форум.

Чому я про це все пишу? Одна людина ласкаво прислала мені вірку статтець мені невідомого кріптоніма "Б. Л." з одного неназваного ним періодика, що публікується у вільному світі; цей автор "Б. Л." обурюється

на мій вибір пісень у програмі "голомодорного концерту", як він висловився. 2-го жовтня 1983 року у Вашингтоні.

Годі я виконала гвір сучасного композитора В. Кирейка — арію Мавки з опери "Лісова Пісня", лібретто Лєсі Українки. "Б. Л." обурюється на Кирейка тому, що цей самий В. Кирейко створив, мовляв, симфонію, прив'язану пресурійній річці — 300-річчя "возз'єднання" України з Росією. Знаючи добре умови праці в СССР, — бо я сама здати щойно 10 років, — я можу собі уявити, що сталося б композиторові, якщо б він таку, замовлену йому владною симфонію відмовився б компонувати... Все це загальною відомою речі, і не гаразд робить цей анонімний автор, на мою думку, що кидася анатому на культуротворців з України, ще й пише так, начебто він висловлює думку усіх українців на поселеннях. Думаю також, що йому не слід було писати лиш під ініціалами, а підписатися повним прізвищем. Нехай би і я читачі його статті знали, хто він той герой, що судить, на волі бувши, тих, хто зацікав у кайдани. На щастя більшість українців на Заході давно вже довели не словами, а ділом, що вони розуміють головну мету нашого тут перебування. Більшість українців у вільному світі жостіюно ведуть популяризацію у західному світі найкращих перлин творчості українських мистців і з минулих десятиліть (чи століть) і з сучасної України.

Українські патріоти завжди так будуть чинити, — даючи надихнення культуротворцям під червоною займанщиною на постійну боротьбу за збереження і чистоту української культури. Ми, українці, відлячі їм за стійкість і за їхній частий героїзм. Ці мистці стоять у першій лаві боротьби за життя української культури, а української музики зокрема, бо знають, що з занепадом музики і української пісні-душі зникне і вся культура нашої, а за нею і сама нація припинить своє існування. До цього всього ми не сміємо допустити, бо і від нас багато залежить. Залезти якраз від нас те, чи дамо ми, чи не дамо Україні теперішній підтримки, щоб вона дала була українською, і щоб наші народ надалі залишався українським народом, а не "совєтським народом", якому промовлятиме до серця і душі вже не українська, а російська культура. Тож не допомагаймо ворогам України (нехай і невідомо, як кріптонім Б. Л.) швидше здійснити, "злиття нації".

СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ XX КОНВЕНЦІЯ

26, 27 і 28-го травня 1984 р., Нью Йорк, Н. Й.

Любов Колесняк

ДО СТОРІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ЖІНОЧОГО РУХУ

„Не забувайте за свій край, за свої полишені сестри! Не зривайте з ними зносин і помагайте їм оскільки Вас на те стане”. (Наталія Кобринська: „До заморських сестер”. „Свобода”, 26-го травня 1904 року).

Ці слова заклику Наталії Кобринської, піонерки українського жіночого руху, до українок в Америці в році 1904. висловлюють одну з головних ідей українського жіночого руху: неподільність душі української жінки без уваги на місце її перебування — на рідному материнському чи поза його межах. А далі, в доповненні до попереднього, Н. Кобринська закликає: „Будіться, Сестри, ставьте до праці задля своєї народної свободи!” Цей заклику став для сучасниць Кобринської, як і пізніших поколінь — „горючим кушем на Хорів”, надхненням і чітким дороговказом, єдиною і невіддільною метою.

Український жіночий рух, з якого виникли і в який влилися різні українські жіночі організації, переступає сторічний поріг своєї трудової, безупинної праці. Сто років — це довгий час і довга дорога твердих випробувань, однакових успіхів, як і невдач; це їх завзятість і витривалість, їх величезний підйом у суспільному й життєвому аспектах, це їх мільйонний крок вперед у професійній ієрархії, це їх оновлення і передусім право нарешті бути особами, бути окремими індивідуальностями і мати змогу працювати і змагатися для добра і щастя українського народу — пліч-о-пліч із чоловіками.

Гляньмо на один із найвищих струменів українського жіночого руху, на одну із найбільш громадсько-продуктивних і поступових організацій, яка, не дивлячись на всілякі лихоліття, зуміла не лише пережити, але з кожним роком зміцнювати у своєму рості, в розбудові нових верств, яка видала чільних діячок не тільки на сучасному, але й на загальнонаціональному форумі, завжди керувала ідеєю допомогти своєму народові. Мова про Союз Українок в Америці, а Союз Українок Америки зокрема. Колиш, як і сьогодні, на плечах цього Союзу було і є нести всебічну допомогу потребуючим, берегти й утримувати українську культуру, і зокрема виховувати нові покоління в душі найвищою ідеологією своєї нації, її національною незалежності і державної суверенності.

Сьогодні праця Союзу Українок у вітчизні світі не менше, аки до цього часу, потребує, як будь-коли досі, передусім тому, щоб зможти своїм трудом надолужити примусову мовчаність своїх сестер на рідній і все ще не своїй землі, які не можуть поодинокі, ані тим більш організовані працювати для своєї батьківщини.

Щоб збагнути ролі нашого жіноцтва й його „руху” в житті і розвитку нашого народу протягом цього сторіччя, відірвимо завісу сторічного часу бою в деяких ділянках та поглянемо у глибини тієї безодні криниці, у чистій, джерельній воді якої можна побачити і українське небо і галузки дерев національного росту і сонячні краплини української душі... А далі, начебто у якомусь завуальованому фіолеті — близько нас уже видно жінок і чути відгомін їхніх слів, не такий уже далекий...

Почнімо від того, що було в началі всього — від слова, від літератури.

Передвісницю українського жіночого руху в літературі була Марко Вовчок, яка в своїх оповіданнях („Народні оповідання”) змальовувала долю жінки кріпачки. Порушували питання української жінки, змальовуючи її психологічну сльезку — в різному часі, в різних обставинах із різних умілів — Наталія Кобринська, Євгенія Ярошинська, Уляна Кравченко, Ольга Кобилянська, Дарія Ярославська і Докія Гуманна та багато-багато інших українських письменниць. Не слід забути і Ольгу Драгоманівну-Косач (Олену Пчілку) і дячку Олену Кисілевську.

Із того часу перед нами виблискують дві жінки — так мовити б — долі: одна в Центральній Україні, друга в Галичині. На Наддніпрянщині жінка могла вести себе свободніше, менше вимушено, мала можливість освіти, вона, як і чоловік, могла бути в центрі мистецького чи суспільного життя — користуючись цим уже за власною вигодою. Але така можливість там для неї існувала. Промовистий приклад цього — це драма „Бояриня”, в якій Леся Українка устами Оксани дораджує своєму мужеві Степанові: „Як я умру, ти не бери вже вдале українки, візьми московку ліпше... бо всі ми ріжемо словами, а тут (у Москві) жінки плохі, вони бояться...”. А потім у цій же драмі поетеса пише, що в Москві не дозволялось самій жінці виходити поза дім й не можна було їй перебувати поміж чоловіками; виходила вона тільки до гостей, щоб їх почастувати. Жила вона в замкненому жіночому гурті. Оксанина ж зовнішня Ганна не могла навіть зустрітись зі своїм суженим, а як одружувалась у цьому злочасному краю, то через сваху. Понуре було життя московки, понуре і бідне, позбавлене кольориту, а обичай смутні. І цьому дивувалась героїня „Бояриня”, з жалем і тугою, згадуючи своє вільне і погідне життя в Україні.

„Народницький рух”, який поширювався в Україні, ширше відкривав дорогу наддніпрянці у різні можливості. Засновувались недільні школи для робітниць, у яких навчали жінки; відкрито Вищі Жіночі Курси в Києві і Харкові, а з ними посеред жінок зростала освіта, бадьорішав їхній рух і свіжість його подуву манила жінку у нові і далі дороги. В Києві, в результаті отого процесу, постав перший гурток студенток Вищих Жіночих Курсів під проводом Олени Доброгравової. Згодом, після першої російської революції, виник Жіночий Союз, а за ним його Філії по різних містах України. Пізніше цей Союз існував нелегально. Заснувався він тоді завдяки таким передовим громадянкам, як Олена Пчілка, Людмила Стариченко-Черняхівська, Софія Русова та інші. У той час замітний організацією був і український Відділ Всеросійського Союзу Рівноправності Жінок у Полтаві, який видав маніфест у справі автономії України. Але перед Першою світовою війною зліквідовано всі українські організації, а з ними жінки. Після революції, у 1917 році, по всій Україні постають Українські Жіночі Громади та Спільноти. Недовгий час у Кам'янці Подільському існував Союз Українок, але його, як і інші товариства й організації, совєтська влада зліквідувала, назвавши його — „буржуазно-націоналістичним”. Згодом, під совєтським караулом, український жіночий рух на Наддніпрянщині був змушений припинити свою діяльність.

Про „Жіночий рух на Наддніпрянщині” писала в грудневих числах „Свободи” 1954 року Н. Дорошенко-

Савченко, пов'язуючи його водно з українським жіночим рухом у Галичині. „Жіночий рух на Наддніпрянщині, — пише вона, — не був вузько-економічним-феміністичним. Підставним постулатом мав, звичайно, рівноправність для всього українського жіноцтва, без обмеження класового, цебто був демократичним. Був також ідейним, національно-політичним, і метою своєю ставив домагання самостійної, незалежної, соборної України. Отже носив характер соборницький. Це соборницьке наставлення проходить червоною ниткою через усі намагання наддніпрянок до своєї емансипації, і наше жіноцтво піддержувало зв'язки з організаціями жіноцтва Західної України ще від 80 років, зокрема з славною піонеркою жіночого руху в Західній Україні — Наталією Кобринською”. Слова Н. Дорошенко-Савченко тільки підтверджують оту одиницю і неподільність ідей і праці української жінки, до яких закликала Наталія Кобринська, справжня зоря на небозводі українського жіночого руху, обдарована рішучістю, інтелектуальністю, відвагою ставити спротив заскоуризму своїм землякам. Вона перша в українській спільноті виступила за право жінки на освіту і працю, за належне місце жінки в громадянстві, за її людську гідність.

Наталія Кобринська (1851-1920) — дочка священика о. Івана Озаркевича, пошла до союму. Вона — публіцист, письменник, суспільний реформатор та ідеолог, пропагатор, піонер нечуваних до того часу відважних ідей. Це виняткова жінка, що на десятиріччя випередила своїх сучасників. Щоб навізати зв'язки з міжнародним світом, вона подорожує: відвідує Швейцарію, Відень і Прагу. Нечужим був її тодішній літературний український світ, а з деякими письменниками, як, наприклад, з Іваном Франком, Осипом Маковесом чи публіцистом, громадським діячем і вченим Остапом Терлецьким її зв'язка близька і приятельська.

Та особливий вплив на формування Кобринської життя мала її особиста трагедія: після кількох років щасливого подружжя, вона залишилася вдовою, але не понападає у безодню розпачу, а кидається у вир суспільної праці. І тоді вона пише: „Серед розпуку хаосу хаосів промінь світла, котрий наві мене на стегну, по котрій, здається, буду йти до кінця мого життя”. І щоб допомогти неграмотній і збідняній злидніній і переселеній працею своїй посестрі-селянці, як і жінці з інтелектуальної верстви, що в силу обставин провадить паразитне життя і єдиною шлюпою життя, Кобринська ставить перед українською громадою нові вимоги: освіта для жінок, звання, самостійний хліб, становець жінки в громаді. Знаючи собі справу, що здобути оту мету можна тільки організованою дорогою, ця піонерка жіночого руху в 1884 році засновує Товариство Руських Жінок у Станиславові. Головною метою цього Товариства було пробудження жіноцтва шляхом самоосвіти; 1893 року це Товариство перетворюється на Клуб Руських, а 1909 року з нього постає Жіноча Громада, що в 1917 році перемінюється на галицьку українську жіночу організацію Союз Українок, який згодом розростається філіями по всій Галичині, опісля поширюється на Буковину, а відтак на українське поселення за океаном.

Повернімося ще до 1887 року, до вчорашньої хвилини, коли виходить перша українська жіноча публікація „Перший Вінок”, ініціаторками і редакторками якої були Наталія Кобринська та Олена Пчілка. Це видання було особливо характерним ще й тим, що об'єднувало поезію і письменництво із західних та східних земель України. Іван Франко сказав, що „Перший Вінок” належить до найкращих і найбагатших публікацій, які виказали спроможності жінок володіти пером не гірше чоловіків, а іноді навіть краще...”. В цьому альманахові згуртувалися тоді найкращі письменницькі сили: Леся Українка, Уляна Кравченко, Олена Пчілка, Ганна Барвінок, Н. Кобринська, Є. Ярошинська — соборна Українка, що саме віддзеркалювало ідеал Н. Кобринської щодо співпраці поміж жінками, незалежно від класового нашарування, місця народження чи місця перебування; важливо було одне, щоб їх об'єднувала одна мета — труд для свого народу.

І Товариства прямує далі. Від Товариства Руських Жінок вона висуває кілька проєктів: петиційну акцію до австрійського парламенту, щоб жінкам здобути дозвіл на університетські студії, а щоб полегшити життя селянкам-матерям, намагався розповсюдити по селах мережу дитячих садків і під час жив та інших пильних робіт — спільні кухні.

У роках 1893, 95 і 96-му Кобринська видає збірник п. з. „Жіноча Доля”. Про її публіцистичну працю, яка проходила гармонійно із громадською діяльністю, дуже прихильно висловлювалися Іван Франко та історик Михайло Грушевський.

Сьогодні виразно видно, скільки ідей Кобринської перейняв український жіночий рух наступної доби, включаючи їх у засадничі ідеологічні тези. До них якраз належить теза про найтісніший зв'язок жінок із національним визволенням народу, — твердить видатна діячка українського жіночого руху Мілена Рудницька. Вона і вказує на те, що хоч Кобринська боролася за рівні права з чоловіками на професійному і громадському полі, то, однак, вона не була за відокремлення суспільного життя на жіночу і чоловічу частини; навпаки, вона думала про включення жінок у суспільне життя, як живу і активну частину нації. Однією із основних ідей, що її перейняли від Кобринської наступні покоління, була цілковита автономія жіночого руху, жіночої організації, її незалежність від класового нашарування, від партійно-політичного чи ідеологічного процесу, як і незалеження цих організацій від партійних й ідеологічних центрів. Іншими словами, Кобринська обстоювала суто демократичний характер жіночого руху, писала сенаторка Мілена Рудницька в грудневих числах „Свободи” з 1954 року в статті „Ювілей”.

Слова Мілени Рудницької мають своє віддуння в Св'ятах Селянці, які відбувалися по містах Галичини. Про це можна прочитати в журналі „Жінка”, редагованому М. Рудницькою, а згодом Оленою Федас Шепарович з 1-го жовтня 1935 року в статті „По наших жинах” (Перші підсумки Свят Селянці). Там написано: „Метою цих свят Селянці було не улаштувати якісь народні фестивали чи заваби, щоб розважити народні маси, а передовсім віддати належні пошани і подяку тій нашій убогій селянці, що,

мов та бджілка, ціле своє життя невтомно працює і мовчки переносить усі життєві незгоди і поневірки та з покорою віддає найкращі, найдорощі плоди свого життя — дітей своїх, на службу своєму народові. Цю жінку, мовчазну і убогу, але гідну шанси, хотіли ми звеличати і нагадати про неї світові та домагатись для неї незалежного місця. Другим завданням було показати цій жінці, що у її власній організації її сила і що тільки зорганізованими, густими лавами доб'ється вона кращої для себе долі. Такі масові виступи, які відбувалися під час свят Селянці, родять віру у власні сили та скріплюють почуття єдності. І, здається, що це ми досягнули там, де Св'ята Селянці відбувались...”

Крім улаштування свят Селянці по містах, члени Союзу Українок роз'їздили по селах, перепроваджували там курси гігієни, куховарські і читальні, і намагалися включити селянку — „в орбіту громадських інтересів”, — як це писала М. Рудницька.

Наталія Кобринська не узнвала компромісів, була одверта, рішуча, тому й зазнала багато критики, ворожнечі, гіркоти. Революційні клічі для тодішнього — в деякій мірі загумінкового — суспільства видавались небезпечними. Але Кобринська від своїх принципів не відступала, завдяки чому український жіночий рух не припинив свого росту, а розвивався до цієї величини, яким він є сьогодні.

Цікавою і революційною в той час була теж постать педагога і чільної громадянки, буковинської письменниці і публіцистки Євгенії Ярошинської (1868-1904), яка в 1904 році з нагоди 10-річчя Українського Народного Союзу, так само як Кобринська, надіслала надрукований у „Свободі” свій „Заклик жінкам з-поза моря”, в якому м. і. сказано: „На жінках поза морями тяжить велика місія, святий обов'язок випливає на розв'яз тіх дітей, щоб принесли славу своєму народові. Від добрих матерів залежить добро народу. Перше мусите старатись, щоб ваші діти просвіщалися. Просвітою вони досягнуть собі незалежності. Але, крім просвіти, ви маєте чути також над народністю ваших дітей. Маєте уважати на те, щоб діти не винародовилися, а осталися вірними Матері-Русі. Мусите їх вчити рідного слова, мусите заштити їм тарячу любов до тої бєсиди. Мусите говорити їм, що там, за морем, в старім краю, є щільний народ, котрий розмовляє тою самою бєсідю, і то є честю належати до того народу, бо він колиш був славним; а не власна провинна, лиш вороги спорядили йому теперішню залежність. Мусите розбудити в них сильну віру, що той народ дивніється до любови, до рідного мусите заохочувати своїх дітей, бо й вони ж кров від крові, кість від кості тих завзятців, що радше давалися на муки і смерть, як спр невірними своїй вірі, своєму народові”.

Вкінці вона остерігає: „Не дайтеся нікому на підмову. Найкращим пам'ятником буде те, що ваші діти будуть щирими русинами, вірними традиціям свого народу, які здвигнуть стяг волі і скажуть: „Ми — сильний, вільний Руський народ, а що ми сталися ним, це завдячуємо нашим матерям!” Проминули роки, а Заклик жінкам з-поза моря не тільки не втратив своєї актуальності, але навпаки в теперішніх обставинах і ситуації на рідній землі в поневоленій Україні та в нашому розв'язку на поселеннях у вільному світі ця його актуальність ще збільшується.

Не історія українського жіночого руху та організацій, які з нього виникли, є темою цієї статті. Ми тільки з нагоди справді в кожному відношенні славного сторіччя цього руху та незначелі уже XX Конвенції однієї із найбільших його частин, себто Союзу Українок, бажали короткими згадками накреслити початки цього руху, що зродився ще на рідній землі, і його сьогоднішнє продовження і збагачування на поселеннях у вільному світі, та вказати на його вітальність також для сучасного і майбутнього як в Україні, так і на поселеннях, від самозбереження починаючи.

Очевидно, що в цій згадці, можна б сказати, напрошується опсь бодей деяких із безлічі прикладів тієї справді переважливой для самозбереження і розвитку ролі, що її вже від десятиріччя виконує наш Союз Українок Америки. Виконує він цю ролі в таких галузях дії і розвитку, як виховання доросту, допомога потребуючим, втримування важли-

.....Іти крок за кроком, добиватися вищого розвою людства, поборювати назадицькі переконання, доказувати силу і спосібність, дану жінці природою, пробивати свіжі шляхи в майбутнє”...

Наталія Кобринська

вих для української справи міжнародних зв'язків, зберігання і розвій нашої культури та наших традицій, багатомовним прикладом чого може послужити Український Музей у Нью Йорку, єдина українська установа в цій світовій метрополії міжнародно за таку визнана — та багато-багато подібного. Але сподіваємося, що це зроблять більш кваліфіковані знавці цих проблем перед і на самій Конвенції СУА.

Ми ще бажали лиш ствердити, що всі окремі подвиги і досягнення нашого жіноцтва як на рідній землі, так на поселеннях далеко не вичерпують усієї активності цього жіноцтва. Воно ж рівночасно дає свій великий і часто подиву гідний вклад у наше загальне суспільно-громадське, культурне, економічне життя, у всі інші прояви, включно з політичним розвитком.

А все те, що діється під знаком жіночого руху і жіночих організацій, це саме те невід'ємне, чим наше жіноцтво збагачує нашу сучасну дійсність та промощує шлях до кращого, світлішого і щасливішого майбутнього.

Екзекутива Союзу Українок Америки закликає всіх учасниць Світового Українського Жіночого Конгресу, що відбувся у 1934 році у Станиславові, зголосити участь у полуденку XX Конвенції, що відбується в неділю, 27-го травня 1984 р. о год. 2-ій по пол., в готелі Гренд Гагт в Нью Йорку, щоб їх привітати та представити учасницям Конвенції. Зголошення просимо присилати на адресу: Ukrainian National Women's League of America, Convention, 108 Second Ave., New York, N.Y. 10003; або телефоном: (212) 533-4646.

В НЬО ЙОРКУ ВІДБУДЕТЬСЯ XX КОНВЕНЦІЯ СУА

В дніях 26-го, 27-го і 28-го травня 1984 року відбудеться в Нью Йорку, в готелі Гренд Гагт, XX Конвенція Союзу Українок Америки. Конвенція відбудеться у 100-ліття Українського Жіночого Руху, частина програми якої буде присвячена згаданому 100-літтю. Конвенцією попередити наради Головної Управи СУА, що відбуються в п'ятницю, 25-го травня, в поплудневих годинах.

У програмі першого дня нарад до полудня є св'яточне відкриття, слово голови СУА Івонні Рожанковської, звіти, дискусія над звітами та їх прийняття, і надання почесного членства СУА. Під час спільного полуденку, яким вестьме Аня Дидик, протоколярка секретарки СУА, будуть відзначені Відділи СУА та їхню віддану працю для добра організації, а теж голова СУА вручить грамоти найменованим почесним членам СУА. Після полуденку заплановано доповіді: д-р Марта Богачевська-Хомяк „Українська жінка вчора і сьогодні”, д-р Івонна Ратич „Фінанси СУА” і панель на тему „Український Музей і його майбутнє”. Після закриття першого дня нарад, делегації відвідають Український Музей, де саме відбуватиметься виставка українського поселення. Спільною вечерею, яку приготує Нюйоркська Окружна Управа СУА, закінчиться перший день XX Конвенції СУА.

В неділю, після Богослуження, відбудуватимуться до год. 1-ої по полудні наради Комісії: членства, пресової, зв'язків і виховної. На год. 2-гу по полудні заплановано доповіді: д-р Марта Богачевська-Хомяк „Українська жінка вчора і сьогодні”, д-р Івонна Ратич „Фінанси СУА” і панель на тему „Український Музей і його майбутнє”. Після закриття першого дня нарад, делегації відвідають Український Музей, де саме відбуватиметься виставка українського поселення. Спільною вечерею, яку приготує Нюйоркська Окружна Управа СУА, закінчиться перший день XX Конвенції СУА.

Схвалення поправок до статуту, вибір Головної Управи СУА, звіти Комісії та схвалення резолюцій виповнить решту третього дня нарад XX Конвенції СУА.

Конвенційний комітет XX Конвенції, який складається з членів двох суміжних Окруж СУА — Нью Йорк і Нью Джерзі — очолює Олександра Кіршак.

З нагоди Конвенції буде видана Пропагандна Книжка, її редагує Колегія під проводом Ірини Чайківської, пресової референтки СУА.

M.C.

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ XX КОНВЕНЦІ СУА

Перший ряд зліва: Леся Гої, Лідія Марун, Олександра Кіршак — голова Конвенційного Комітету, Лідія Козак, Євгенія Івахів, Ірина Комар. Другий ряд: Оксана Попатинська, Дарія Костів, Олена Прохор, Стефанія Косович, Анна Рак, Анна Сераг, Євгенія Рубач, Галина Білик, Надя Савчук. Третій ряд: Марія Ржепецька, Теодора Британ, Ольга Ярух, Марія Соробей, Івонна Гисинська, Розалія Поліш, Рома Шуган. Неприсутні — Марія Томоруг, Марія Даниш, Ірина Чайківська і Оксана Байко.

Панель СУА про майбутність української спільноти

XX Конвенція СУА відбудеться цього року в готелі Гренд Гайт в Нью Йорку в дні з 26 до 28-го травня. Панель на тему „Майбутність української спільноти“ запланований на неділю 27-го травня.

Союз Українок Америки (СУА) дає форум для обміну думками про майбутність української спільноти. Три години призначені для цього панелю.

Будуть порушені такі питання:

- Чи знання української мови є обов'язковим для української справи?
- Що є „Українська справа“?

• Яка майбутність української спільноти в Америці?

• Чи українська молодь є і чи буде активною в громаді, чи піде іншими шляхами?

Коли дивитися на ті установи та організації, які нас виховали, нас турбують їхні майбутні. Як довго та в яких формах будуть вони існувати? Чи можемо ми їх удосконалити, зберегти і уліпшити? Це деякі з тих питань, які ми обговорюємо поміж собою, у вузьких колах приятелів. Бракує нам нагод, при яких група людей може зійтися, щоб поділитися думками і ширше обзнанитися з іншими поглядами.

Одною такою нагодою була Жіноча Конференція на Союзівці в 1982 році. Незабаром буде ще одна нагода зустрінутися на ширшому форумі і поділитися думками та досвідом і намітити розв'язки для тих проблем, які стоять перед нами як членами громади.

Екзекутива СУА запропонує створення комітету (членок і не-членок СУА) для планування панелю. Комітет очолила Надя Нинка, колишня голова 4-го Відділу СУА в Нью Брансвіку, Н.Дж., яка також очолювала програмову підкомісію на Жіночій Конференції на Союзівці. В члені комітету увійшли: Ока Гришак, з 4-го Відділу, також

колишня членка програмової підкомісії, Оксана Бокало, колишня голова 4-го Відділу; Леся Качмар, член 4-го Відділу, панелістка під час XIX Конвенції СУА; Міросла Ваньо, колишня голова 18-го Відділу і Зеня Брожина, панелістка під час Жіночої Конференції.

Організаційний комітет приготував запитник. Ціллю запитника є довідатися які є погляди громадянства про їхнє українське походження, їхню активність в громаді і яку вони бачать майбутність.

СУА широко запрошує гостей, а зокрема молодь, до участі, щоб вислухати панелістів і висловити свої думки та застановитися над розв'язками.

Учасники, які є довідатися які є погляди громадянства про їхнє українське походження, їхню активність в громаді і яку вони бачать майбутність.

Організаційний комітет приготував запитник. Ціллю запитника є довідатися які є погляди громадянства про їхнє українське походження, їхню активність в громаді і яку вони бачать майбутність.

СУА широко запрошує гостей, а зокрема молодь, до участі, щоб вислухати панелістів і висловити свої думки та застановитися над розв'язками.

Ukrainian National Women's League of America is currently planning its XX Annual Convention which will be held May 26, 27 and 28th of this year at the Grand Hyatt Hotel in New York City. On Sunday, May 27th, a panel discussion, "The Future of the Ukrainian Community," will be presented.

We hope that you, would like to contribute to the success of this panel. Accordingly, we encourage you to respond to the enclosed questionnaire.

These responses will help us identify the attitudes of our community and could allow us to project into the future. All responses are confidential. Kindly return your completed questionnaire to the following address by April 30, 1984.

UNWLA invites you to attend the convention and of course the panel discussion scheduled for 4:30 P.M. on May 27th. We look forward to hearing from you and we thank you, in advance, for your cooperation.

ЗАПИТНИК ОРГАНІЗАЦІЙНОГО КОМІТЕТУ ПАНЕЛЮ "МАЙБУТНЄ УКРАЇНСЬКОЇ СПІЛЬНОТИ"

ПОДІЯ: Панель "Майбутнє Української Спільноти"

МІСЦЕ: Готель "Grand Hyatt"
42nd St. between Lexington and Park Avenues, New York, N.Y.

ДАТА: 27-го травня 1984 р. о годині 4:30, поплудні
Панель відкритий для ширшої публіки

МЕТА ПАНЕЛЮ: Щоб удосконалити, зберегти і уліпшити українські установи і організації, нам потрібно виділити та обговорити проблеми майбутності української громади та намітити відповідні розв'язки. Найголовніше є пригадати, якими способами можемо притягнути молодше покоління до активного громадського життя

МЕТА ЗАПИТНИКА: ОБЗНАЙОМЛЕННЯ З ПРИЧИНАМИ ЧОМУ І В КОТРИЙ ОРГАНІЗАЦІЇ ЧЛЕНИ ГРОМАДИ УДІЛЯЮТЬСЯ ПРОСИМО ВИПОВНИТИ ЗАПИТНИК І ВИСЛАТИ НА АДРЕСУ ПОДАНУ ПРИ КІНЦІ ЗАПИТНИКА ДО 30-го КВІТНЯ, 1984 Р.

Тому, що хочемо зібрати інформації від якомога більшого числа нашої громади, просимо Вас відбити цей запитник для Ваших знайомих.

1. Просимо зазначити (✓) чи Ви належите до наступних організацій і товариств:

	УКРАЇНСЬКІ	АМЕРИКАНСЬКІ	ЯК ДОВГО?
	ТАК	ТАК	ТАК
РЕЛІГІЙНІ			
МОЛОДІЖНІ			
НАУКОВІ			
ПРОФЕСІЙНІ			
ЖІНОЧІ			
БАТЬКІВСЬКІ			
ПОЛІТИЧНІ			
СПОРТОВІ			
ІНШІ			
(ПОДАТИ ЯКІ)			

3. У котрих заняттях організацій Ви берете участь? (зазначити один на кожне заняття)

ЗАЙНЯТТЯ	ПІДГОТОВКА І УЧАСТЬ	ТІЛЬКИ БЕРУ УЧАСТЬ	НЕ БЕРУ УЧАСТЬ
ХОДИТИ ДО ПАНЕЛІ			
СЕМІНАРИ			
ВІЖОВНІ			
СУСПІЛЬНІ			
КУЛЬТУРНІ			
ПОЛІТИЧНІ			
ІДІОЛОГІЧНІ			
ІМПРЕЗИ			
ЗАБАВИ			
ПРОГНОСТИЧНІ			
АДМІНІСТРАТИВНІ			
ІНШІ			
(ПОДАТИ ЯКІ)			

2. Чому Ви належите до українських організацій?

- З ТОВАРИСЬКИХ ПРИЧИН
- З ПРОФЕСІЙНИХ ПРИЧИН
- З ПОЧУТТЯ ГРОМАДСЬКОГО ОБОВ'ЯЗКУ
- БАЖАННЯ ЗАТРИМАТИ ЕТНІЧНУ ІДЕНТИЧНІСТЬ
- ІНШІ ПРИЧИНИ (ПОДАТИ ЯКІ)

4. Зазначити, який відсоток часу Ви присвячуєте українським організаціям і товариствам а який американським?

УКРАЇНСЬКІ	100%	80%	60%	40%	20%	0%
АМЕРИКАНСЬКІ	0	20	40	60	80	100
ЗАЗНАЧИТЬ ТІЛЬКИ ОДИН						

5. Якщо Ви тепер не належите до якоїсь української організації, то чи Ви давіше належали? так — ні

Якщо так, до котрої?

- Зазначити чому Ви тепер не належите:
- НЕ МАЮ ЧАСУ
- ДАЛЕКО ДОЇЗДАТИ
- ПОВ'ЯЗАНІ КОШТИ ЗАВИСОКІ
- НЕ МАЮ ЗАЦІКАВЛЕННЯ
- ІНШІ ПРИЧИНИ (ПОДАТИ ЯКІ)

7. Чи Ви берете участь або ходите на наступні українські імпрези?

ТАК

НІ

- АКАДЕМІЧНІ
- ДЕМОНСТРАЦІЇ
- ПАНЕЛІ
- КОНЦЕРТИ
- ФЕСТИВАЛІ
- ЗАБАВИ

6. Якщо Ви маєте діти нижче 18-го року життя, чи вони належать до українських організацій?

- так
- ні
- Чи вони радо ходять на заняття?
- так
- ні

8. На Вашу думку, яка повинна бути ціль української громади? Чи громада цю ціль сповняє? Яку роль повинні українські організації відігравати в цій справі?

ЩОБ ЗРОБИТИ ЕФЕКТИВНУ АНАЛІЗУ ВИЩЕ ПОДАНИХ ІНФОРМАЦІЙ, НАМ ПОТРІБНО СЛІДУЮЧІ ОСОБИСТІ ДАНІ:

СТАТЬ	ВІК	РОДИННИЙ СТАН	МОВА В ДОМА	ПРАЦЯ	ДЛЯНКИ ПРАЦІ	ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЙ ПРО УКРАЇНСЬКІ ГРОМАДСЬКІ ПОДІЇ
ЖІНКА	ДО 21 Р.	САМІТНАНИЙ	УКРАЇНСЬКА	ЦІЛОДЕННА ПІВДЕННА	ПРОШУ ПОДАТИ	ЦЕРКВА
МУЖЧИНА	22-30	ОДРУЖЕННИЙ	АНГЛІЙСЬКА	НЕ ПРАЦЮЮ		ОУКРАЇНСЬКА ПРЕСА
	31-40	РОЗВЕДЕНИЙ	ІНША	ПОЗ-ДОМОМ		УКРАЇНСЬКА ПРЕСА
	41-50	ВІДОВА ЕЦЬ				РОДИНА ЗНАЙОМІ
	ПОНАД 50 Р.					ІНШЕ

(Не обов'язково)

Ім'я і прізвище _____
Адреса _____
Місто _____ Штат _____ Зип _____

ШІРО ДЯКУЄМО ЗА ВИПОВНЕННЯ ЗАПИТНИКА
ПРОСИМО ВИСЛАТИ ЗАПИТНИК ДО

UNWLA — PANEL
108 SECOND AVENUE
NEW YORK, N.Y. 10003

QUESTIONNAIRE ORGANIZING COMMITTEE OF THE PANEL "FUTURE OF THE UKRAINIAN COMMUNITY"

EVENT: "Future of the Ukrainian Community" Panel

PLACE: Grand Hyatt Hotel, New York, N.Y.
42nd St. between Lexington and Park Avenues

DATE: May 27, 1984 at 4:30 P.M.
Open to the Public

WHY: To insure the continued existence of the Ukrainian Community we must discuss the problems we face and consider possible solutions including the manner in which we can stimulate our youth into more active participation in our community.

TO HELP US COMPILE A SURVEY AS TO WHY AND IN WHICH ORGANIZATIONS MEMBERS OF OUR SOCIETY PARTAKE, PLEASE COMPLETE THE ENTIRE QUESTIONNAIRE AND MAIL IT TO US AT THE ADDRESS INDICATED AT THE END BY APRIL 30, 1984.

Since we wish this survey to be as extensive as possible, it would be appreciated if you could duplicate this questionnaire and distribute to your acquaintances.

1. Please check (✓) if you are a member of the following organizations:

	UKRAINIAN	AMERICAN	NUMBER OF YEARS
	YES	NO	
RELIGIOUS			
YOUTH			
EDUCATIONAL			
PROFESSIONAL			
WOMEN'S			
PARENTAL			
POLITICAL			
SPORTS			
OTHER			
(PLEASE LIST)			

2. Why do you belong to Ukrainian organizations?

- SOCIAL REASONS
- PROFESSIONAL ADVANCEMENT
- FEEL OBLIGATION TO CONTRIBUTE TO COMMUNITY
- DESIRE TO RETAIN ETHNIC HERITAGE
- OTHER
- (PLEASE EXPLAIN)

3. In which Ukrainian organizations' activities do you participate? (Check only one for each activity)

ACTIVITY	I PLAN AND PARTICIPATE	I ONLY PARTICIPATE	I DO NOT PARTICIPATE
MEETINGS			
LECTURES/PANELS			
SEMINARS			
EDUCATIONAL			
SOCIAL SERVICES			
CULTURAL			
POLITICAL			
SPORTS			
SOCIAL FUNCTIONS			
DANCES			
TRIPS			
ADMINISTRATIVE			
EXECUTIVE OFFICE			
OTHER			
(PLEASE LIST)			

4. Please indicate the category which best indicates how you divide your time between Ukrainian and American organizations.

UKRAINIAN	100%	80%	60%	40%	20%	0%
AMERICAN	0	20	40	60	80	100
(CHECK ONLY ONE)						

5. If you presently do not belong to some Ukrainian organization:

DID YOU AT ANY TIME BELONG? YES NO

IF YES, TO WHICH?

Please indicate why you presently do not belong:

- DON'T HAVE TIME
- TOO FAR TO TRAVEL
- ASSOCIATED COSTS TOO HIGH
- NOT INTERESTED
- DO NOT SPEAK UKRAINIAN
- OTHER (PLEASE EXPLAIN)

7. Do you participate in the following Ukrainian events?

	YES	NO
DEMONSTRATIONS		
PANELS		
CONCERTS		
FESTIVALS		
DANCE		
COMMEMORATIVE EVENTS		

8. In your opinion what purpose should the Ukrainian community serve? Is it presently doing so? What role should Ukrainian organizations play towards that end?

6. If you have children under 18 years of Age:
DO THEY BELONG TO UKRAINIAN ORGANIZATIONS? YES NO
DO THEY PARTICIPATE WILLINGLY? YES NO

SO THAT THE ABOVE QUESTIONNAIRE CAN BE COMPILED INTO A MEANINGFUL SURVEY ANALYSIS, WE NEED THE FOLLOWING PERSONAL STATISTICS:

SEX	AGE	MARITAL STATUS	LANGUAGE AT HOME	WORK	OCCUPATION	SOURCE OF INFORMATION ABOUT UKRAINIAN EVENTS
□ FEMALE	□ UNDER 21	□ SINGLE	□ UKRAINIAN	□ FULL-TIME	PLEASE STATE:	□ CHURCH
□ MALE	□ 22-30	□ MARRIED	□ ENGLISH	□ PART-TIME		□ ORGANIZATIONS
	□ 31-40	□ DIVORCED	□ OTHER	□ CURRENTLY NOT WORKING		□ UKRAINIAN PRESS
	□ 41-50	□ WIDOWED				□ FRIENDS, RELATIVES
	□ OVER 50					□ OTHER

(Optional)

Name _____
Address _____
City _____ State _____ Zip Code _____

THANK YOU FOR FILLING OUT THE ENTIRE QUESTIONNAIRE.

PLEASE SEND TO:

UNWLA — PANEL
108 SECOND AVENUE
NEW YORK, NY 10003

Лос Анджелес...

Закінчення зі ст. 2.

для контролю мешканців. А це означає, що власники готелів, мотелів та інших споріднених підприємств зможуть без перешкод жадати від гостей, яку бажатимуть ціну. В зв'язку з мешканцями проблемою, вже, починаючи від минулого року, діє ряд приватних агентств зацікавлених влаштуванням та розміщенням кількості замовників закордонних гостей у вишуканих приватних домах, а навіть і кімнатах. Ціни дуже високі, і на цей локсус зможуть собі дозволити лише ті щасливі, які мають гроші „до викинення“. Для прикладу, люксусовий дім одного знайомого, який давав оферту (яку очевидно прийняв) на двохтижневий виїзд дасть йому чистий прибуток в сумі 13,000 доларів. А тому, порадою для всіх тих, хто ще не замовив приміщення в готелі чи мотелі та бажав би бути тут під час Олімпіади, це є влаштуватися у своїх рідних, приятелів чи знайомих, щоб не платити астрономічно високих оплат за кімнати.

Можливо найбільше скомпліковані приготування відбуваються, при закритих дверях, охорони порядку і безпеки, щоб запобігти несподіваним терористичним акціям, що є дуже небезпечним, але можливим, беручи під увагу міжнародні загострені конфлікти. Федеральні та місцеві органи безпеки мають своїм першим завданням дати повну охорону прибулим учасникам Олімпіади, втримати порядок та охоронити перед всілякими злочинними „хижаками“ гостей та мешканців міста. Їхнє завдання буде складне та нелегке, однак в розмові з деякими з них я відчув спокій та самовпевненість, а це є запорукою успіху.

Беручи під увагу наше становище під час Олімпіади в Лос Анджелесі, то всім нам відомо, що можливість для мудро-планованих акцій є велика. Не порушуючи порядку міста, в нас буде можливість достойної маніфестації протиріччя акцій в Україні та домагання звільнення ув'язнених

борців протиправу. Кожна нагода зацікавлення наших змаганнями за вілну українську державу поодиноких чужинців є цеголкою у фортеці нашої боротьби, і тому важливо, щоб виконували кожну нагоду в ці дні якнайпродуктивніше. Нам треба настановити на тому, що Україна позбавлена Москвою права на окрему участь в Олімпіаді, а передові українські та інші атлети змушені здобувати медалі для „матушки-Росії“.

Коли буде нагода зустрічі з нашими земляками в Україні, маніфестуємо себе перед ними гідно, даючи їм відчуття, що нашим першим протестом, є протест проти напруги російської України московсько-червоного режимом. Щоб заперечити намагання їхніх „політруків“ вмовити в них нашу до них ворожість, даймо їм відчуття нашої української почуття за їхнє українське збереження, що є нашим обов'язком як їхніх заокеанських земляків.

Дні цьогорічної Олімпіади в Лос Анджелесі будуть одночасно і днями світового зльну Спільної Української Молоді, на який прибуде наша суміська молодь з країн нашого поселення. У зв'язку з тим наше українське громадянство буде мати нагоду вітати суміську молодь та гостити у своїх домах, як рівнож і бути з нею під час цього небуденного зльну.

Будемо мати нагоду в цих днях вітати відвідані боронців нашої справи та завжди активних заступників ув'язнених та репресованих українських борців протиправу в Україні, ідейну молодь „Смолоскипу“, які вже не раз відзначалися, чи то на Олімпіадах чи Гельсінкських конференціях, своїм послідовним домаганням прав українському народові та його державній незалежності.

Так виглядає, що дні цьогорічної Олімпіади у Лос Анджелесі будуть цікавими і захоплюючими для всіх, а особливо для присутніх членів і членкинь нашої великої української родини у вілному світі.

Тому готуймося до цих днів уміло та розважно, бо у ці очікувані дні з нашою присутністю на Олімпіаді ми будемо мати ряд світлих нагод заманіфестувати нашу українську солідарність з неупокореними борцями протиправу в Україні.

РАДИСНОЇ ПАСХИ
моїм Братам-Євреям
від
LAZAR ZALEZHANY
Grand Rabbi of Bar, Podolia

Окружні Комітети Відділів УНСОюзу
Стейту Нью Джерзі
Ньюарк, Джерзі Сіті, Перт Амбой
і Пассейк
влаштувають

БЕНКЕТ
з нагоди 90-річчя
Українського Народного Союзу

в неділю, 20-го травня 1984 р., о год. 3-й по пол.
у залі Українського Народного Дому
„Кристал Болрум“
при 90-96 Фліт вул., ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. Дж.

У ПРОГРАМІ:
Доповідь — д-р ІВАН ФЛІС, головного передсідника УНС
Виступ Ансамблю „ГОМІН“ під мистецтвом керівництвом
маестра ВОЛОДИМИРА ЮРКЕВИЧА
Добірний обід з напівками • Інші несподіванки
До численної участі запрошуємо Членів УНСОюзу і усіх наше
Громадянство.

Квитки вступу \$17.50 від особи, які можна набути у місцевих
секретарів Відділів найдалше до 12-го травня 1984 р.

СВЯТОЧНИЙ КОМІТЕТ

ПРИГАДУЄМО КОЛИШНИМ МІЖАНЦІАМ МІСТА
І ПОВІТУ БРОДІ, ЩО

З'ІЗД БРІДЦАН

відбудеться
26-го і 27-го травня 1984 року
(субота і неділя — американський Меморіал Деві вікенд)
в Торонто, Канада

в приміщенні Інституту св. Володимира
при 620 Spadina Avenue, Toronto, Canada

Реєстрація учасників З'їзду в передпопудневих годинах в суботу в Інституті.
Радімо замовляти собі нічліги в готелях-мотелях в центральній частині міста. (Інститут є близько центру міста), через свої місцеві бюро подорожей. Також під час самого З'їзду допоможемо пологати справи нічлігів.
За інформацією відносно З'їзду, просимо звертатися на спільну адресу:

в Канаді: BRODY REUNION c/o W. Clachsky
1092 Manning Court
Mississauga, Ontario, Canada L4W 3K8
в Америці: Julian Chornil, 31 S. Elmwood Avenue
Palatine, Ill. 60067 U.S.A.

ІНІЦІАТИВНИЙ КОМІТЕТ З'їзду БРІДЦАН

Майно УНС...

Закінчення зі ст. 1.

нараховував УНСОюз 57,482 активних членів та 80,762 усіх членів, включно з виплаченими грамотами та грамотами на безплатному продовженні забезпечення. На чисто втратив УНСОюз за 1983 рік 1,440 членів. Загальна сума забезпечення всіх членів УНСОюзу за станом з 31-го грудня 1983 року виносилася \$28,891,892 дол. і вона зросла за звітний рік на \$41,126 дол. Сума всіх забезпечень, включно з додатковим подвійним забезпеченням та забезпеченням платника, виносилася з 31-го грудня 1983 року \$162,686,636 дол.

В перших трьох місяцях 1984 року УНСОюз придбав 574 нових членів, а тому 158 до департаменту молоді, 233 до департаменту дорослих та 183 з грамотами акцидентного забезпечення, але ці числа нових членів не вистачають на покриття сподіваних втрат членів внаслідок дозрівання вивільнених грамот, смертних випадків, передчасних грошових зворотів та закінчення платності вкладок. Тому і була встановлена квота нових членів на 1984 рік на 4,000 членів.

Після впровадження з 1-го жовтня 1983 року нових знижених вкладок на нові грамоти акцидентного забезпечення, як також на нові грамоти термінового забезпечення клас Т-5 та Т-10 замітно збільшилися аплікації на ці три класи забезпечення. Зокрема більше грамот акцидентного забезпечення набувають члени УНСОюзу, але помітний вже теж попит на нові дешеві термінові грамоти і то на значно вишій сумі. Стараючи УНСОюзу саме ідуть в тому напрямі, щоб сполучувати високі суми термінового забезпечення серед молодшої генерації українців в Америці та в Канаді. З кінцем 1983 року було в УНСОюзі 2,907 членів, які були забезпечені тільки акцидентними грамотами. Тому черговим завданням є забезпечити цих членів теж грамотами життєвого забезпечення, щоб вони були забезпечені не лише від випадкової смерті, чи каліцтва внаслідок випадку.

Публікація протоколу річного засідання Головного Уряду закінчено в числі „Свободи“ з 17-го лютого ц.р. Виданий у формі книжки протокол 30-ї Конвенції УНСОюзу розсилає секретарям відділів та делегатам цієї Конвенції. Досі одержано тільки десять звітів головних урядовців на чергові річні наради, що їх планувалось видрукувати та розіслати всім учасникам наради принаймні тиждень перед річними нарадами.

В Рекордовому Відділі зайшли персональні зміни внаслідок відходу двох працівників, а незабаром слід сподіватися відходу третього службовця. Тому і повністю склад цього відділу новими службовцями та їх вишколюється. Також УНСОюз шукає за службовцем, який мав би перейти вишкіл та обслуговувати нові комп'ютерські машини. Після введення знижених вкладок для грамот АДТ та Т-5 і Т-10 приходить на чергу ревізії вкладок і зворотних вартостей інших грамот та планування нових класів забезпечення, — поінформував на закінчення свого звіту головний секретар.

Звіт головного організатора

Головний організатор С. Гавриш, як і попередні звітдавачі, почав свій звіт підсумками організаційної праці та її вислідів у попередньому 1983 році, що був ювілейним роком пресових видань УНСОюзу: 90-річчя „Свободи“, 50-річчя „Українського Тижневика“ та 30-річчя „Веселки“.

У тому 1983 році УНСОюз придбав усіх 2,145 нових членів, забезпечених на загальну суму 7,054,000 дол., з чого в Канаді придбано тільки 179 членів, забезпечених разом на 610,000 дол. В організаційному відношенні це треба вважати за один із найслабших років УНСОюзу в Канаді. З кінцем 1983 року УНСОюз мав усіх 3 АСА і в Канаді 445 відділів, з яких аж 138 протягом року не придбали ані одного нового члена. Канадські чотири Окружні УНСОюзи 58 відділів і з них

більше, ніж половина, бо аж 31 не придбали ані одного члена.

Звітдавець у дальшому назвав ряд округів і осіб, які загальному розвитку в 1983 році мали найкращі організаційні успіхи. Відсотково свої організаційні квои в тому році виконали округи: Вуксакет, Р. Ай., (голова Леонід Гардін) здобула перше місце, виконавши свою організаційну квоту на 136 відсотків; друге місце зайняла Округа Лігаві-Веллі (голова голова радня Аня-на Гарас), виконавши квоту на 121 відсоток, але щодо кількості нових членів до їх найбільшого (416) придбала Округа Філадельфія (голова Петро Тарнавський), здобувши вже 20-й раз звання організаційного чемпіона. Було два Округи: Монреаль у Канаді (голова голова радня Текля Мороз) та Пассейк у Нью Джерзі (голова Іван Хомко), у яких усі відділи придбали нових членів.

Із поодиноких осіб-організаторів найкращі успіхи мали: Дарія Цап, секретарка 347-го Відділу, яка зорганізувала членів на сумарично найбільшій сумі забезпечення, секретарка 25-го Відділу Квітка Стецюк, яка придбала найбільшій кількість нових членів, та секретарка 37-го Відділу Ольга Осередчук із другою з черги найбільшою сумою забезпечення нових членів.

Звітуючи про найбільші індивідуальні організаційні успіхи, звітдавець окремо та з найбільшими признаннями назвав секретарку 25-го Відділу Квітку Стецюк, яка в 1983 році придбала 47 нових членів і вже 23-й рік з черги поновлює своє членство в оформленому в 1961 році „Клубі Заслужених Союзовців“. К. Стецюк є однією жіночко-секретаркою, яка поновлює своє членство у згаданому Клубі безперервно вже 23 роки.

У другій частині свого звіту головний організатор поінформував про стан організаційної праці та її результати у перших трьох місяцях уже нового 1984 року, кичевою організаційною метою в якому є 4,000 нових членів, забезпечених на загальну суму 11 мільйонів доларів.

З початком цього року, від 1-го січня, започатковано акцію серед відділів-секретарів, щоб кожного місяця придбали бодай одного нового члена і сумарично зорганізуванням щонайменше 12 членів протягом року заслужили собі на одну із 15 спеціальних нагород, загальна сума яких виноситься 2,500 дол. У січні було таких відділів 81, в лютому 61 і в березні 46.

Про рух членів в УНСОюзі звітдавав головний секретар, що керує Рекордовим Відділом УНСОюзу та за нього відповідає С. Гавриш у своєму організаційному звіті згадав, що в цьому році в січні придбано до УНСОюзу 190 нових членів, забезпечених на загальну суму 1,008,000 дол., в лютому 203 нові члени, забезпечені на 870,000 дол., та в березні 181 члена, забезпечених на 3,313,000 дол., що сумарично в організаційному і фінансовому відношенні є більше від таких досягнень в такому часі попереднього 1983 року.

Звітдавець у дальшому назвав п'ять Округ, які в першому кварталі цього року придбали найбільшій кількість нових членів, а це: Філадельфія (82 члени), Чикаго (47), Торонто (47), Дітройт (28) і Нью Йорк (27). У тому часі (по день 8-го квітня) відбули вже свої річні збори Округи: Нью Йорк, Перт Амбой, Балтимор, Пассейк, Дітройт, Чикаго, Джерзі Сіті, Торонто, Ньюарк, Філадельфія, Нью Гейвен, Сиракузи, Лігаві Веллі, Вилкс-Беррі, Бостон і Трой.

Головний організатор закінчив свій звіт загальним оглядом організаційної праці і акцій на чергові місяці, у цьому:

- Висилається листи-пригадки до всіх Відділів, які не придбали членів за перших три місяці ювілейного року;
- В травні будуть вислані листи до всіх делегатів 30-ї Конвенції УНСОюзу з проханням придбати бодай одного члена в цьому ювілейному році;
- Приготовляється 9-та Конференція голів округ, яка повинна відбутися в суботу 2-го і неділю 3-го червня на Союзі;
- Продовжується приго-

товання до Центрального Курсу секретарів-організаторів, який заплянований на Союзі в часі від 18-го до 22-го червня. Вислано 70 запрошень до кандидатів на курс, уже зголосилося 15 осіб;

- Місяці липень-серпень будуть присвячені акції акцидентного забезпечення;
- Від вересня почнеться ударна ювілейна осіння організаційна кампанія;
- Ведеться акція, щоб усі округи святково вшанували 90-річчя ювілей Союзу. В більшості округів планують відзначити цей ювілей різними імпрезами. Округа Дітройт мала надзвичайно вдалий бенкет;
- Дальше пошукується обласних і постійних організаторів. Дається оголошення в союзній пресі. Також дано оголошення про це, що пенсіонери можуть бути організаторами і мати фінансову поміч.

Звіти заступників
головного передсідника

Заступники головного передсідника Г. Пашен і д-р М. Куропас, які не є затруднені в Головному Канцелярії УНСОюзу, звітують коротко про свою організаційну і головну — репрезентаційну активність.

Г. Пашен взяв участь у Річних зборах Округ Дітройт і Філадельфія. Вона вважає, що така участь ексекютивних урядовців у зборах округу — або й відділів, є взаємно корисна, бо урядовці має нагоду поінформувати учасників зборів про стан та плани УНСОюзу, а також довідуються про проблеми та побажання, що їх мають члени. Рекомендують дбайливу підготовку до участі в таких зборах.

Д-р М. Куропас репрезентував Ексекютив УНС на окружних зборах у Бостоні, на яких видвинено й обговорено також ряд проблем, що тепер актуальні в громаді. Кінцевий вислід зборів був позитивний: рішено відповідно відіти 90-літній ювілей УНСОюзу та посилити організаційну працю, зокрема подбати, щоб в Окрузі не було ані одного відділу, який не придбав би нових членів.

Звітдавець згадав ще про деякі видавничі справи, зокрема про щойно опубліковані окремою брошурою матеріали організовані в Інституті Америкен Ентерпрайз у Вашингтоні конференції в справі Великого голоду в Україні, із текстом доповіді таких авторитетних знавців проблеми, як Роберт Конквест, спеціаліст у міжнародних сільсько-господарських справах Дейна Даярл, Джеймс Мейс та Майкл Новак. Надруковані в брошурі матеріали стверджують і доказують, що головною причиною організації того голодоморства були самостійницькі прагнення і стремління українського народу. Конференція, матеріали якої охоплює цією брошурою, була влаштована минулого року. У Дячук передала брошури учасникам наради.

Звіт головного передсідника

Головний передсідник д-р І. О. Фліс попередив свій звіт короткою інформацією про ведену, тепер з ініціативи організації Америкен Канні за Людські Права в Україні акцію в Конгресі ЗСА для створення відповідної Конгресової комісії для розгляду комуністсько-московського голодоморства в Україні в 1932-33 роках. Згадавши про вже дотеперішню найбільш активну участь УНСОюзу в цій акції, д-р І. Фліс запропонував ще відповідний закли до членів УНС у цій справі, що ГЕКОмітет однодушно approбував.

Д-р І. Фліс продовжував свій звіт короткою характеристикою дотеперішніх відмічень 90-річчя УНСОюзу, до чого належать друковані тепер у „Свободі“ і „Українському Тижневику“ вітання для УНСОюзу з цієї нагоди, ювілейна імпреза у Шамоні, „колісці“ УНСОюзу в Пенсильванії, та репрезентативний Ювілейний концерт українських симфонічних творів у Карнегі Голл, щоб згадати тільки найголовніше. Ювілейні святкування продовжуються.

Звітдавець з черги згадав, що саме в цьому ювілейному році 16-го лютого в Торонто в Канаді по-

мер один із найвидатніших членів і організаційних промоторів УНСОюзу взагалі, а в Канаді зокрема, перший заступник головного передсідника УНС з Канади і вікний почесний член Головного Уряду та головний репрезентант („чиф ейджент“) УНСОюзу перед канадськими, забезпеченими властями, св. п. Богдан Зорич, на похоронах якого УНСОюз репрезентував звітдавець та головний секретар В. Сохан і голова Головної Контрольної Комісії УНС мр Іван Геврик. Світлу пам'яті Богдана Зорича на цих нарадах, на пропозицію головного передсідника, вшановано вставанням з місць та хвилиною тихих молитов.

Звітдавець у дальшому поінформував про ряд актуальних справ, головну, адміністративного порядку, в цьому про такі справи, як:

- Стейтова фінансова агенція Нью Джерзі пропонує синдикацію мешканців будинку Полус Гук, що є під спільним зарядом УНС і пуерто-ріканської організації. Агенція прийняла до відома становище УНС і відступила від своєї вимоги щодо синдикації;
- Продовжуються заходи відносно заупокойного від НТШ прилеглої до Союзівки землі (біля 50 акрів), що могла б пригоситися УНСОюзові, зокрема в його плануваннях відповідних приміщень для сеньйорів. Справа цієї землі може бути остаточно пологаджена, вже в травні ц.р.

• Кваліфікований знавець „правник“ перевірив і встановив тепер остаточне правне оформлення запланованої Культурної Фундації УНС. Справа буде передана на розгляд і остаточне вирішення Головному Уряду УНС на його найближчих річних нарадах в червні ц.р.

Інформаціями про ряд інших адміністративних справ та про свою участь в окружних зборах УНСОюзу в Нью Йорку, Балтиморі, Торонто, Сиракузах та інших закінчив д-р І. Фліс свій звіт.

Після кожного звіту була дискусія до додаткових висношень і всі звіти прийнято.

Закінчення наради

Обговорено коротко ще ряд актуальних організаційних, адміністративних-фінансових та видавничих справ і наради Головного Ексекютивного Комітету УНСОюзу закінчено рішенням, щоб чергові наради цього Комітету відбули при кінці серпня, або на початку вересня.

Вступайте
в члени УНС

З великим смутком ділимося сумною вісткою з Родиною, Приятелями і Знайомими, що в неділю, 15-го квітня 1984 р. на 84-му році життя, по тяжкій недугі, відійшла у Вічність
наша Дорога МАМА, БАБЦЯ і СЕСТРА

бл. п.
**АННА з КРУШЕЛЬНИЦЬКИХ
НИКИФОРЯК**

ПАНАХИДИ відбудуться в понеділок і вівторок, 16-го і 17-го квітня 1984 р., о год. 7.30 веч. в похоронному заведенні П. Ярем в Нью Йорку.

ПОХОРОН в середу, 18-го квітня 1984 р., о год. 9-й ранку з церкви св. Юра в Нью Йорку, а звітдам на українській православній цвинтар св. Андрія у С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибіти:
донька — ЛЮБА ЦІХОВЛАС з чоловіком
внуки:
ІРЕНА КОПАЧИНСЬКА
АНДРІЙ ЦІХОВЛАС
сестра — СТЕФАНІЯ КРУШЕЛЬНИЦЬКА

Родина просить замість квітів складати пожертви на Український Музей в Нью Йорку, Патріархат і сиротини в Бразилії.

Український Музичний Інститут Америки, Інк.
ділитися сумною вісткою з Українським Громадянством, що 6-го квітня 1984 р. відійшов від нас у Вічність

бл. п.
ГРИГОРІЙ КИТАСТІЙ
видатний бандурист, композитор і заслужений диригент Капелі ім. Тараса Шевченка.

Родині Покойного складаємо щиро-сердечні співчуття.

Президія УМІ

УРЯД В ЄГИПТІ заборонив видавання тижневика, що був опозиційний до нього. Це вперше видано таку заборону від часу приходу до влади президента Госні Мубарака. Останнє число тижневика „Аль Вафд“ сконфісковане у середу, 11-го квітня. Причиною заборони було те, що тижневик подав вістку, буцімто велика кількість зброї, що її відібрали у мусульманських фундаменталістів, яких осуджували у вбивстві президента Анвара Садата, пропала з будинку суду.

ПОСВЯЧЕННЯ ПАМ'ЯТНИКА
на могилі
бл. п.
О. ТЕОФІЛА КАЛИНИЧА

б. учасника Визвольних Змагань, катехита Української Жіночої Гімназії у Перемишлі, пароха Тарнавня та м. Девана Лежайського Деканату, палкого Богу-служителя-патріота в окупованому шовіністичному польському доквітлі Західної Галичини, на виїздах душпастиря у Відні та пароха у переселеному таборі Віллах, Австрія, який душпастиря в Міннеаполіс, Мінн., заїдав недавно перевезено Тліні Останки на українській православній цвинтар св. Андрія у Св. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Акт посвячення відбудеться
у неділю, 29-го квітня 1984 р., о год. 3-й по пол.
У цю неміну бочоку 30-ту річницю передчасної смерті нашого Майдоржочо, прохажмо Дружа, Знайомих, б. Учених та Парохів, згадати Його у теплій молитві.

У пам'яті Покойного, жертвуємо 100.00 дол. на Українську Національну Кінмату при Пітсбургському Університеті.
Вдова — ІВАННА
і син — ЛЮБОМИР

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
Улюбленого
МУЖА, БАТЬКА і ДІДЯ
бл. п.
АНТОНА ЗМІЯ
буде відправлено
СЛУЖБИ БОЖІ

в Ньюарку, Н. Дж., в церкві св. Івана Хрестителя, 24-го квітня 1984 р., о год. 7-й веч.;
в Кергонсоні, Н. Й., в церкві Пресвятої Трійці, 25-го квітня 1984 р., о год. 8-й рано;
у Філадельфії, Па., в церкві св. О. Ніколая, 25-го квітня 1984 р., в год. 8-й ранком.

Про молитви за душу Покойного просять:
дружина — АНТОНІНА зі сном ЄВГЕНОМ і Родиною

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТІ
бл. п.
ЄВГЕНІЙ ГОЛЮКА
буде відправлено
ЗАУПОКОЙНА СЛУЖБА БОЖА
24-го квітня 1984 року
в монастирі св. Йосафата в Глен Ков, Н. Й.

ПАНАХИДА
23-го квітня 1984 р., о год. 7-й ранку
в церкві св. Юра в Нью Йорку, Н. Й.

Рівночасно дякуємо всім Жертводавцям за квіти, пожертви на Служби Божі і на різні цілі.
Син — ЄВГЕН ГОЛЮКА з дружиною ІННОЮ і Родиною

Замість квітів на могилу
бл. п. Павла Покинського
складаємо 50.00 дол. на ПАТРИАРШІЙ ФОНД.
Родині Покойного наші співчуття.
Анна і Орест ПАХОВИЧ та
Оля і Юрій ПАСТЕРНАКИ

ВСІ УКРАЇНСЬКІ ДІТИ ДО УКРАЇНСЬКИХ ШКІЛ!

Окружний Комітет Відділів УНСоюзу
ОКРУГИ ТВЕРДОГО ВУГІЛЛЯ

повідомляє, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в неділю, 29-го квітня 1984 р., о год. 2-й по пол.

St. Michael's Club Hall
Route 122, FRACKVILLE, PA.

До участі в зборах запрошуються всіх Відділових урядовців і конвенційних делегатів наступних Відділів:

Беркш, 164, 333	Майнсвілл, 78, 129, 265
Сентраліа, 90	Мт. Кармел, 2
Фраквіл, 242, 382	Шамокін, 1
Фріленд, 429	Шенандога, 98
Магоней Сіті, 305	Ст. Клер, 9, 31, 228
Мек Аду, 7	Пігайтон, 389

ПРОГРАМА НАРАД:

1. Відкриття
2. Вибір Президії для переведення зборів
3. Відчитання протоколу з минулих Річних Зборів
4. Звіт членів Управи і Контрольної Комісії
5. Дискусія над звітами
6. Доповідь головного передсідника УНС д-ра ІВАНА О. ФЛІСА
7. Залити до представника Екзекутиви
8. Вибір Управи і Контрольної Комісії на 1984 р.
9. Схвалення плану праці на бижучий рік
10. Річні справи — закриття наради

У зборах візьме участь

Д-р Іван О. Фліс, головний передсідник УНС

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Тимко Бутрей, голова

Адольф Словик, касир

Галина Словик, секретар

Наягський Окружний Комітет УНС

повідомляє, що

в суботу, 5-го травня 1984 р., о год. 2:30 по пол.

в залі св. Книгіні Ольги

при Currie and Pierre вул., СТ. КАТЕРІНС, Онт., Канада

відбудуться

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ
НАЯГСЬКОЇ ОКРУГИ

в яких повинні взяти участь: голови, секретарі, касири й інші урядовці та конвенційні делегати наступних Відділів:

Бімсвілл ч. 403; Торольд ч. 412; Ст. Катеринс ч. 427, 454; Наягара он де Лейк ч. 468; Велланд ч. 461; Грімсбі ч. 451; Гемптон ч. 416, 458, 462

ПРОГРАМА ЗБОРІВ

1. Відкриття
2. Вибір Президії
3. Відчитання протоколу минулорічних Зборів і прийняття його
4. Звіт членів Окружної Управи і Відділових секретарів
5. Дискусія над звітами і ухвалення абсолютної Управи
6. Вибір Окружної Управи на 1984 рік
7. Доповідь головного організатора УНС СТЕПАНА ГАВРИША
8. Обговорення плану праці в бижучому році
9. Внесення й залити та закриття Зборів

У зборах візьме участь

Степан Гавриш, головний організатор УНС

Величезна кількість Урядовців Відділів та Делегатів просимо відложити в цей день всі інші заняття і прийти точно на Збори. Ріст і розбудова Українського Народного Союзу вимагає нашої зустрічі і спільної праці.

ЗА ОКРУЖНУ УПРАВУ:

Ефим Омелеченко

д-р Богдан Долішній

секретар

голова

Громадянство Клівленду привітало Епарха Роберта

Клівленд, Огайо. (С. Кіт) — У четвер, 5-го квітня, делегація українського зорганізованого громадянства в числі 67 осіб від 37-ох товариств була прийнята Епархом Робертом на спеціальній аудієнції для офіційного привітання і запізнання. Ініціатором цієї зустрічі були Українські Злучені Організації — Відділ УКА і їх голова д-р Богдан Футей, як речник громади привітав Преосвященного Роберта, Епарха нової Пармської Епархії св. Йосафата і, закінчуючи своє слово, вручив йому привітальну грамоту з підписами всіх учасників. У цьому акті між іншим написано: „Божий люд його організації з любов'ю вітають Ваше Преосвященство як першого Епарха четвертої Епархії ПУКЦ під візантійним мучеником св. Йосафата в Пармі, і при згідливій співпраці обійняють допомогати у здійсненні планів розбудови нової Епархії на славу Бога і рідної Церкви і всього українського народу. У з'єднанні й посвяті

Делегация зорганізованого громадянства Великого Клівленду (28 жінок і 43 чоловіки) з Епархом Робертом 5-го квітня. Біля Владики — речники громадянства д-р Б. Футей і чотири члени Консисторії: о. М. Ревілок, кандидат о. Т. Саяк, о. д-р І. Тиливський і о. І. Стависький.

наша перемога.

На це довге привітання Владики Роберт відповів з питою йому відвертістю

і красномовністю, подякував за дотеперішню ідейну працю громадян під стягом УЗО від 1928 року та, згадавши про своє виховання в Карнегі. Па., накреслив потреби української групи в Америці, а серед них двома першими є брак духовних покликань та відсутність молодого покоління від рідного пня. Закликав „не спочивати на лаврах“, а далі віддавати релігійній і національній праці, щоб поглибити її і приєднати молоді. Бо від їх вкладу і участі залежить наше майбутнє. Треба молитися і служити добрим прикладом у своїх родинках, громаді і в ширшій країні. Владики просив включитися в працю Комітету тисячоліття християнства України, утвореного Синодом нашої Церкви, який в Пармській Епархії очолює вікаріус о. д-р Іван Тиливський, ОДБ.

Після офіційної частини присутні зфотографувалися зі своїм Владиною та після продовжували розмови під час перекуски. На прохання Станиці

Пласту, висказане станичним Я. Кришталовичем, Епархія прийняла духовну опіку під час літніх таборів на Оселі „Писаний Камінь“. В осідку нової Епархії у Великому Клівленді Владики Роберт одержав ширше прийняття, любов і підтримку від усіх частин українського громадянства, яке бажає йому багато плодів з його відданості і добре запланованої праці, бо він є добрим пастирем і провідником.

Епархіяльні канцелярії приміщено в округлому будинку („астродом“) св. Йосафата, який пристосовано трудом мирян-фахівців під кермою економа о. Івана Стависького. Там Владики кожноразно приймає гостей, які горнуть і шукають порад і вказівок. Між іншим, 27-го березня була на двогодинний діловий розмови восьмичленна делегація мирянського руху за визнання Патріархату під проводом ред. Р. Данилевича, члена УПСО і Крайової Управи.

ПЛАТА РЕПРЕЗЕНТАТИВ долучилася до Сенату і також прийняла резолюцію. Уряд резолюцію, яка засуджує „незаконну“ діяльність американської Центральної Розвідної Агенції в Центральній Америці, зокрема в Нікарагуа, прокомуністичній державі, яка сама веде підіривні акції в багатьох менших країнах Центральної Америки. Консервативні кола у Вашингтоні здивовані і обурені, чому саме Сенат і Палата Репрезентантів взяли на себе відповідальність за визнання Нікарагуа, держави, яка разом з Кубою, є остовою Москви в Караїбському обшарі і допомагає СССР поширювати комуністичні впливи в Центральній Америці. За резолюцією голосувало 281, проти 111 конгресменів.

Автори книжок і видавництва, які бажать, щоб про їхні книжкові видання були в шолоднику поміщені бібліографічні нотатки, вистіпи та огляди, повинні прислати разом з двома примірниками даного твору до редакції „Свободи“ також адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

„Прометей“ — двадцятиліття
мистецької діяльності

Українська преса в Європі і Північній Америці відомляла вже, що у квітні-травні цього року відбудеться європейське концертне турне українського чоловічого хору „Прометей“ із Філадельфії, ЗСА, під керівництвом маестра Михайла Дябологі. Тепер, коли вже не багато часу дільть нас від початку мистецького турне цього імпозантного хору, варто подати деякі подробиці про сам хор та згадати турне, яке заплановано, щоб цим гідно відзначити 20 років діяльності і існування цього колективу.

„Прометей“ заснувався в кінці 1962 року з ініціативи діячів хорового мистецтва — Ярослава Бернадина, Омелія Татунчака та Маріяна Капія. У своїх початках хор складався переважно із колишніх членів хору „Ватра“ та „Кобзаря“. Духовним батьком та першим диригентом „Прометей“ був визначний диригент та музиколог маестро Іван Задорожний, який зумів поставити цей хор на тривалу платформу та високий рівень. Після несподіваного відходу у вічність маестра Задорожного, який час хором провадив проф. В. Третяк та інж. Р. Степаняк. Від 1968 року постійним диригентом „Прометей“ є маестро Михайло Дябологі. Відомим є факт, що найважливішою людиною у хорі є і диригент, але сам керівник, коли немає добрих і відданих хористів та доброї адміністрації, не багато вліє на довгу чи навіть коротку мету. Тому, щоб усе добре функціонувало, мусить бути тісна співпраця, повне розуміння та координація поміж диригентом, хором та аккомпаньатором, якщо такий є.

20 років — це поважний час у житті будь-якої мистецької одиниці, це вже доказ зрілості, великого вкладу енергії, посвяти, амбіції, а найголовніше — любові та серця, без яких ледве чи можна б проіснувати та працювати такий час. Адміністратори „Прометей“ за останніх 20 років спочивали у руках таких людей: д-р Ярослав Бернадина, Ігор Правдюк, д-р Олександр Білик, Маріян Капій, Олег Збір, Микола Касія та теперішній голова хору Омелія Татунча. Якось так склалося, що „Прометей“ мав завжди жіноч аккомпаньаторку, як от піаністки Лідія Бульба, Ірина Чума, Галія Мазурок, Олена Карпинич, Христина Остапович, Доза Сигіда, а тепер музичний супровід спочиває в руках талановитої піаністки Ірени Пелех-Зварич.

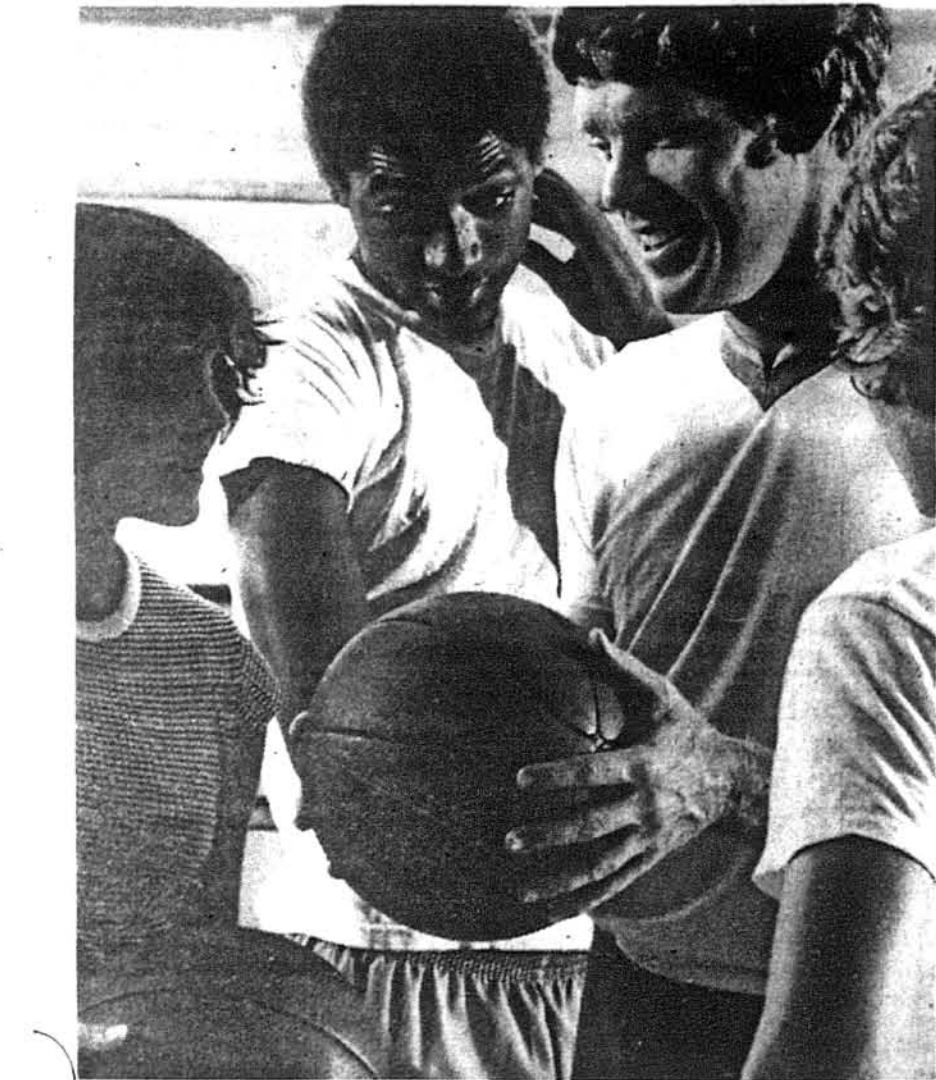
Коли мова про диригента, то в особі маестра Михайла Дябологі „Прометей“ має знаменитого керівника, який має усі потрібні атрибути, потрібні для успіху. Добре знання музики, особисту культуру, енергію, працьовитість, амбіцію, товариськість та молодість, а якщо до цього додати ще й 16-літню практику з дуже добрим хором, яким є „Прометей“, то це мусить бути рецептом для успіху. Знаю особисто вже роками більшість хористів „Прометей“. Вони не тільки добрі співаки, але порядні і ідейні люди, з якими варто працювати. Музичні студії Михайла Дябологі у Європі та Америці, найперше у класі скрипки, потім диригентури, теорії музики, композиції, збагачили загальну музичну культуру цього талановитого диригента, але, мабуть, його найголовніші студії у ділянці теорії музики і композиції він одержав від проф. Володимира Грудина у Філадельфії, визначного українського музиканта-композитора. Ці студії, так би мовити, завершили усі попередні. Вони дали Михайлові Дябологі тонке та глибоке розуміння української пісні, а до того ще охоту до композиції, що вже виявилася у його трьох думках про „Вірність“, „Перелюбство“ та „Прокхання“. Ці твори цікаві своєю музичною структурою, оригінальністю, ритмом і красою звуку. Думи ці не тільки збагачують репертуар „Прометей“, але також український хоровий репертуар.

Як згадано, аккомпаньмент хору спочиває у талановитих руках І. Пелех-Зварич, яка, крім супроводу, виконує у програмі свої сольові точки, як, наприклад, твори В. Косенка, Л. Ревуцького, М. Лисенка, А. Кос-Анато-

льського й інших, чим поширює і поглиблює цілість програми із суто вокально-до вокально-інструментальної. І. Пелех народилася у ЗСА, вже із ранніх літ брала лекції фортепіано у відомій піаністці проф. Галі Клим. Продовжувала музичні студії у Темпл університеті у класі проф. Юрія Сементовського, де і закінчила студії ступенем бакалавра та магістра музики. Тепер працює асистенткою свого професора та вчить гри на фортепіано в Музичній школі „Сетлмент“ і в Українському Музичному Інституті у Філадельфії. Вона брала також окремі лекції у проф. Гайнца Шольца, який викладає у Моцартеум у Зальцбурзі. Виступ „Прометей“ у Зальцбурзі 3-го травня напевно буде для І. Пелех подвійною приємністю. За 20 років діяльності „Прометей“ проробив у ділянці пропагування української пісні серед своїх і чужинців колосальну роботу. Величезна кількість концертів у ЗСА, Канаді, друге з черги європейське турне, платівки тощо — це баланс праці усіх людей, зв'язаних із цим хором.

Концертне турне „Прометей“ почнеться у вівторок 24-го квітня, виступом на міжнародному конкурсі хорів у Мотро, Швайцарії. Потім слідують концерти у Женеві, Берні, Цюриху і Люцерні. 29-го квітня відбудеться концерт у Штрасбурзі, 3-го травня — у Зальцбурзі, 4-го травня — у Мюнхені, 5-го — у Штутгарті, а останній концерт відбудеться у неділю, 6-го травня, у Дюссельдорфі. Під час цього турне „Прометей“ виконає твори Д. Бортнянського, М. Лисенка, К. Стеценка, О. Кошиця, С. Людкевича, Б. Кудрика, А. Гнатюшина, М. Дябологі. Як бачимо, це велике міжнародне турне, для підготовки і координації якого треба було великих зусиль та співпраці організації та індивідуальних людей із різних країн: у Швайцарії д-р М. Качалуба, П. Дябологі та інші особи із Організації Українців Швайцарії; у Франції отець декан Павло Когут та його співробітники; у Зальцбурзі прихильники української голови хору Омелія Татунча; у Німеччині концерти проходять під патронатом ЦПЕН. У Мюнхені підготовкою займається мгр Антон Мельник, голова ЦПЕН, у Штутгарті — Богдан Чайка та місцевий Комітет, у Дюссельдорфі — Ігор Хомяк і місцева Управа. Усім згадаймо людям, а також і тим, які допомагають зі нічлігами й іншими справами, належить подяка. Окрема подяка належить українській пресі в Європі та Північній Америці за поміщення інформативного матеріалу про турне. Така співпраця доводить, що є багато позитивної енергії, вироблення та посвяти посеред нашої діяльності, чим треба тільки радіти. На кінець бажаю „Прометей“ великих успіхів тепер і повсякчасно, а слухачам на їхніх концертах українцям і чужинцям, які, я вірю, приймуть масово, щоб послухати нашу пісню-чарівницю у мистецькому виконанні „Прометей“, великого вдволення.

Володимир Луців

The most important part
of school is caring.

If I didn't care, I wouldn't be a teacher. But my caring alone is not enough. I need the help of everyone on the school staff to do my best for your children. And, we need your help, too.

Care about what's going on inside your schools. Care about what's going on outside your school with things like budgets and so-called reforms.

You should be involved, interested, and concerned. Then and only then can your children get the most out of the caring the school staff gives them.

The more we work together, the more we'll help your children.

The school family: working together for children.

njea

people who care about your kids

For information on how you can help, write:
New Jersey Education Association
180 W. State St., P.O. Box 1211, Trenton, N.J. 08607

Іван Кедрин
ЖИТТЯ — ПОДІЇ
— ЛЮДИ

СПОМИНИ ТА КОМЕНТАРІ

Ціна: \$21.25 з пересилкою

Мешканці штату Нью Джерсі зобов'язані платити 6% ставового податку.

SVOBODA BOOK STORE
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302

FUNERAL DIRECTORS

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИКЗаймається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK і ОКОЛИЦЯХ
КОНТРОЛЬОВАНА
ТЕМПЕРАТУРА

Peter Jarema

129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568